

SLOVENSKI NAROD

Iznaja vsak dan popoldne izvzemši nedelje in praznike. — Inzerati do 80 petiti vrsti a Din 2, do 100 vrsti a Din 2.50, od 100 do 300 vrsti a Din 3, večji inzerati petiti vrsti Din 4.—. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Odprta pot za prijateljsko ureditev med državami na Balkanu in v Podunavju

Važni sklepi beograjske konference: nevtralnost in gospodarsko sodelovanje balkanskih držav, miroljubna politika in prijateljski odnosi do sosedov — Konferenca je rodila pozitivne rezultate glede na solidarnost in istovetnost interesov članic Balkanske zveze

Beograd, 5. febr. e. Včeraj točno po sporodu so se ob 11. zbrali zunanji ministri Balkanske zveze k seji v ministrstvu zunanjih del. Na seji, ki je trajala do 13. je bil redigiran komuniké in točno ugotovljene vse poedine točke. Po seji so odšli ministri s suito v grško poslanstvo, kjer jim je poslanec Bibica Rosetti priredil kosilo. Ob 17. je bila zaključena seja, na kateri so vsi štirje zunanji ministri še enkrat proučili vse opravljeno delo, nato pa odšli v veliki salon, kjer je nanje čakalo okrog 200 novinarjev, da čujejo važne izjave o delu rednega zasedanja Balkanske zveze. Po končani konferenci stalnega sveta balkanske zveze je bil izdan

naslednji komuniké

Beograd, 4. febr. AA. Po končani konferenci stalnega sveta Balkanske zveze je bilo izdano naslednje uradno sporočilo:

Stalni svet Balkanske zveze je zasedal v Beogradu 2., 3. in 4. februarja 1940. Grčijo je zastopal Jean Metaxas, predsednik vlade in zunanji minister, Rumunijo Grigore Gafencu, minister za zunanje zadeve, Turčijo Sukri Saradzoglu, minister za zunanje zadeve, Jugoslavijo pa dr. Aleksander Cincar-Marković, minister za zunanje zadeve. Izmenjava mnenj je članom stalnega sveta omogočila v priložnosti in polnem zaupanju soglasno ugotoviti:

- 1) skupni interes štirih držav, da se ohrani mir, red in varnost na jugovzhodu Evrope;
- 2) njihovo trdno odločnost nadaljevati odločno miroljubno politiko, držati se točno njihovih stališč glede današnjega spopada, da bi obvarovali pred izkušnjami vojne ta del Evrope;
- 3) njihovo voljo, da ostanejo združeni v krogu sporazuma, ki izvaja samo svoje lastne cilje in ki ni naperjen proti nikomur, ter da skupno skrbijo za ohranitev pravice vsake članice do neodvisnosti in nacionalnega ozemlja;
- 4) njihovo iskreno željo ohraniti in gojiti prijateljske odnose s sosednimi državami v pomirljivem duhu medsebojnega razumevanja in miroljubnega delovanja;
- 5) potrebo, da se izpolni in ustvari čim tesnejše gospodarske in prometne zveze med balkanskimi državami, pri čemer naj se organizirajo posebno trgovinski odnosi v okviru Balkanskega sporazuma;
- 6) podaljšanje balkanskega pakta za novo statutarno dobo sedmih let začeti z 9. februarjem 1941;
- 7) sklep štirih zunanjih ministrov ohraniti medsebojne tesne stike do prihodnjega rednega zasedanja stalnega sveta, ki bo v Atenah februarja 1941.

Po prečitanih komunikéju so zunanji ministri podali domači in tujim novinarjem naslednje izjave:

Gafencu:

»Nimam kaj dodati sporočilu, ki je takšno, da so vsi komentariji odveč. V ostalem pa ste mogli pogledati na cilje in metode Balkanskega sporazuma našli v mojem snodnem govoru, ki je, kakor upam, bil jasek. Kot bivši novinar — in če je človek bil novinar, potem ostane to vsaj malo vse svoje življenje — čutim profesionalno dolžnost in zadovoljstvo demantirati vse senzacionalne vesti, ki so se, kakor pravijo, širile glede naše konference. Gotova nervoza, ki se tu pa tam pojavlja, kadar se zberemo, ni na mestu, kajti tu, v tej dvorani, kjer smo imeli konferenco, je ni. Delali smo popolnoma mirno in v popolnem soglasju. Prepričan sem, gospodje, da boste na osnovi rezultatov, ki so vam sedaj znani, pred javnim mnenjem tolnačali našega iskrenega namera, napravljene za ostvareitev dela miru in konsolidacije. Meni je na tem, da se vam v naprej zahvalim za vaše lojalno sodelovanje. Tiste dnevi, ki smo jih prebili skupno, so dovolili mojim tovarišem in meni ugotoviti skupno voljo, da ostanemo združeni in gojimo zajednične pravice in interese, ki jih predstavljamo, da je vseh lojalnosti služimo miru, da gojimo prijateljske odnose z našimi sosedi. Prepričan sem, da postaja naš sporazum vedno bolj in bolj ožje, koristno za mir in varnost naših držav, koristno tudi za naše sosedne in za ideje Evrope, ki sedanje dni tako trpi, ki ji pa toliko bolj ostanemo zvesti in vdani. Objavljam, da je sedanje zasedanje stalnega sveta Balkanskega sporazuma končano, ter se še enkrat zahvaljujem jugoslovenski vladi, posebno pa svojemu prijatelju Cincar-Markoviću za tako pristržno in bratsko gostoljubnost, ki smo je bili tu deležni.«

Metaxas:

»Beograd nas je tudi ob tej priliki sprejel z njemu lastno kurtuazijo in gostoljubnostjo. Leži mi na tem, da preko vas izrazim svojo najtoplejšo hvaležnost meščanstvu prestolnice in vsemu jugoslovenskemu narodu. Nimam potrebe ponoviti vam, da je naše delo teklo v pristržnem ozračju. Naše sporočilo kakor tudi govori, ki so bili izrečeni snodi, vas v polni meri obveščajo o plodnih rezultatih našega dela. Trdno smo prepričani, da bo z ozirom na naš duh popolne solidarnosti in tesnega sodelovanja ostal mir v tem delu Evrope v polni meri ohranjen.«

Saradzoglu:

»Kot zunanji minister turške republike se veselim srečnega zaključka osmega rednega zasedanja sveta Balkanskega sporazuma. Balkanski sporazum je na ta način napisal novo stran v letopisu svojega obstoja. Ne morem objaviti takega uspeha pred uglednimi predstavniki tiska v lepi

prestonici Jugoslavije, da ne bi v velikem spoštovanju napotil svojih misli na pot spomina na dva velika graditelja naše zajednice, kralja Aleksandra in predsednika Atatürka.

Ob koncu šestega leta ustanovitve Balkanskega sporazuma čutimo legitimno in popolnoma upravičen ponos, kadar pogledamo na že dosežene rezultate ter na še lepše plodove, katerih se upravičeno nadejamo v bodočnosti. Balkan, nekdanj klastično in nepopravljivo ognjišče nemirov, ime, ki se je uporabljalo v slabem smislu, kadarkoli so geografsko hoteli na kratko obeležiti neugoden položaj v kakem nemirnem kraju, nudi danes izmučenemu svetu pred negotovostjo in strahom, kaj bo jutri zaradi sedanje vojne, zgled vrline, modrosti, ustaljenosti, solidarnosti, sloge in opreznosti, vrline, katerim se lahko zahvalimo, da bodo naše države in naši narodi ostali izven težkih izkušenj sedanjega spopada. Za tak rezultat se imamo zahvaliti koristnim naukom, ki so si jih naši narodi napravili iz težkih izkušenj minulosti. Pri vsem tem pa se mi zdi, da ni nič manj pomembno tudi stalni vpliv činitelja, ki se imenuje Balkanski sporazum.

Ne bi želel končati teh razglabljanj, da ne bi izrazil priznanja smislu za stvarnost in duhu razumevanja svojih tovarišev, uglednih predstavnikov zaveznikov držav, ki s svojim modrim in dalekovidnim zadržanjem vodijo usodo Balkanskega sporazuma po poti stalnega napredka, ki ga ničesar več ne more zadržati.«

Cincar Marković:

»Mislim, da ni potrebno povedati, ker ste to lahko že sami ugotovili, kako je bila jugoslovska prestolnica srečna, da se ji je nudila prilika pozdraviti in sprejeti te dni eminentne predstavnike prijateljskih držav ter predstavnike inozemskega javnega mnenja in da je lahko bila sedež sedanjega zasedanja sveta Balkanskega sporazuma, čigar rezultati, o tem sem prepričan, bodo imeli ugodne posledice za nadaljnji razvoj dogodkov na Balkanu in Podunavju. V trenutku, ko se končuje to zasedanje sveta, mi je na tem, da posebno naglasim duh popolnega in harmoničnega sodelovanja, ki je preveval delo sveta. Istočasno naj mi bo dovoljeno posebno se zahvaliti dragemu tovarišu in prijatelju Gafencu, ki je kot predsednik vodil naša dela s takšno spretnostjo in razumevanjem. Pristržno ozračje, v katerem se je vršil naš sestanek in mnenja, ki so se pojavila v toku posvetovanj, so jasno povedana tako v včerajšnjih govorih kakor v današnjem uradnem sporočilu. Vsakdo bo imel možnost ugotoviti, kolikšnega pomena je bilo to delo za ohranitev miru na našem sektorju, kakor tudi za sodelovanje med vsemi balkanskimi državami. Ne bi želel končati te kratke izjave, ne da bi izrazil priznanje načinu, na kateri ste nam vi omagal. Apeliram na vas in vas tudi za bodoče prosim za vašo naklonjeno sodelovanje pri miroljubnih naporih, ki jih vršijo vse balkanske vlade.«

Odmevi beograjskih razgovorov

V Bukarešti:

Zveza je ostala živa in aktivna

Bukarešta, 5. februarja. s. (Havas). V rumunskih političnih krogih naglašajo, da ni prinesel komuniké s konference Balkanske zveze v Beogradu nobenega presenečenja in nobenega nepričakovanega elementa. Kljub temu so v Bukarešti z rezultati beograjske konference zadovoljni. Naglašajo, da je zveza ohranila svoj pomen in svojo učinkovitost kljub mnogim napadom in zahrbtnim poročilom, ki so se zadnje dni pojavila. Zveza je ostala živa in aktivna. V Beogradu je bila ponovno podarjena solidarnost vseh štirih njenih članic, njena glavna naloga ostane slej ko prej obramba pravic in mej vseh članic in ohranitev miru na jugovzhodu. Rumunski narod popolnoma odobrava izjave svojega zunanjega ministra o želji po zblizanju odnosov z Madžarsko in Rumunijo.

V Budimpešti:

Dobri odnosi z Jugoslavijo osrednji element za zblizanje

Budimpešta, 5. febr. s. (Havas). Madžarski politični krogi so sprejeli komuniké beograjske konference na znanje z vpludno rezervno. Poudarjajo, da ni prinesla konferenca ničesar novega k rešitvi problemov jugovzhodne Evrope, na katerih je Madžarska zainteresirana. Komuniké samo ponovno naglašajo solidarnost štirih držav v njihovi volji, da ohranijo neodvisnost in integriteto. Ravno to mesto je zbudilo pozornost madžarskih revizionističnih krogov. Kljub temu se madžarski politični krogi zanašajo na dobre odnose med Jugoslavijo in Madžarsko, ki naj bi tvorili osrednji element za zblizanje držav jugovzhodne Evrope. K poudarjanju volje do miru in nevtralnosti v beograjskem komunikéju naglašajo madžarski krogi, da so se meje kompetence Balkanske zveze v teku mednarodnih dogodkov izpremenile. Danes grede problemi, ki se tičejo Balkana, stvarno preko geografskih mej Balkana. V tem pogledu poudarja zlasti list Madžarske vlade »Magyarország«, da so se prave meje interesov posameznih narodov v zadnjem času razširile. Kjer so vlada prej samo nacionalni interesi, vidimo sedaj evropske interese. Tako je tudi vloga Madžarske, ki je imela položaj izolirane in nacionalne države, postala sedaj evropska.

Mir more zasigurati samo nacionalna neodvisnost

Važni izjavi predsednika grške vlade in rumunskega zunanjega ministra

Pariz, 5. febr. AA. (Havas). Grški predsednik vlade Metaxas in rumunski zunanji minister Gafencu sta dala posebni izjavi dopisniku agencije Havas v Beogradu. Metaxas je izjavil: Vedno sem pravil, da Grčija želi zavarovati svoj mir, toda ne mir, ki ne bi bil v skladu z njenim nacionalnim dostojanstvom in neodvisnostjo. Zelo sem srečen, da morem ugotoviti, da vse balkanske države, ne samo države Balkanske zveze, pač pa tudi tiste izven nje, mislijo enako. Na ta način je mir Balkana, mir, ki je v skladu z dostojanstvom in odločnostjo Balkana, da ohrani nacionalno neodvisnost, zavarovan. Na vprašanje o odnosih med Grčijo in Bolgarijo je Metaxas odgovoril: Odnosi so popolnoma normalni in korektni. Vedno sem gojil trdno upanje in lahko smatram, da tudi Kipcelvanov čuti, da bodo ti odnosi v bodoče še bolj prijateljski. Rumunski zunanji minister Gafencu pa je izjavil naslednje:

V Rimu:

Na jugovzhodu Evrope zavladal nov duh

Rima, 5. febr. e. 2e iz prvih rimskih komentarjev na podlagi vesti iz Beograda se ugotavlja, da so v Rimu povoljno sprejeli sklepe predstavnikov Balkanske zveze. Posebno se poudarjajo govora dr. Cincar-Markovića in Gafencu, ki sta pokazala, da je na jugovzhodu Evrope zavladal duh, da se ohraniti neodvisnost in nevtralnost vseh držav Balkanske zveze in da se z Bolgarijo in Madžarsko vzpostavijo najboljše odnosi. S posebnim zadovoljstvom se ugotavlja, da stremi Balkanska zveza za aktivnim sodelovanjem, ki bo omogočilo rešitev obstoječih sporov. Nadalje poudarjajo solidarnost vseh podunavsko-balkanskih držav. V Rimu izjavljajo, da bo tudi to dalo svojo popolno podlogo Balkanski zvezi, ker je po beograjski konferenci odprta pot za končno ureditev odnosov med balkansko-podunavskimi državami.

V Bruslju:

Maksimum, kar je bilo mogoče pričakovati

Bruselj, 5. febr. s. (Havas). Belgijski politični krogi so z zanimanjem spremljali balkansko konferenco v Beogradu. Po sinodni objavi komunikéja v Beogradu poudarjajo, da kažejo rezultati beograjske konference maksimum, kar je bilo mogoče pričakovati. Kakorkoli je omembe vredno, da poudarja komuniké edinstvo med vsemi štirimi članicami Balkanske zveze, vendar je res, da na drugi strani ne pove ničesar o praktičnem načinu, kako naj bi države skupno branile svoje pravice, neodvisnost in nacionalno ozemlje vsake izmed njih. Edino grški delegat je na zelo medel način poudaril duh popolne solidarnosti in ožkega razumevanja med vsemi štirimi državami.

Tako primerjajo sedaj belgijski politični krogi Balkansko zvezo s skupno osliškimi držav. Tudi te niso kazale v mirnem času nobenih težav, da so našle skupna načela, toda doslej se niso mogle zediniti še niti za nobeno politično niti ekonomsko skupno akcijo. Morala so balkanske države vsaj v gospodarskem pogledu šle v svojem zblizanju dalje nego oslske države. V tem pogledu je pomembno zlasti stališče Bolgarije. Mnogi smatrajo, da bi moglo gospodarsko zblizanje Bolgarije z drugimi balkanskimi državami pozneje voditi tudi k političnemu sporazumu. V splošnem je mogoče reči, da je balkanska konferenca v Beogradu deloma ojačila solidarnost držav jugovzhodne Evrope.

Prijateljske besede, ki smo jih naslovili svojim sosedom, so iskrene. Nadejam se, da bodo povsod razumljeni naša prizadevanja, povsod, kjer koli imamo prijatelje, in da bodo rezultati nekakega dne mogli služiti, da se omogoči skorajšnje uresničenje ene najvažnejših nalog — miroljubne organizacije naše celne.

Mahaček pobegnil iz Slovaške

Pariz, 5. febr. s. (Reuter). Slovaški politik msgr. Mahaček, ki se mu je posrečilo pobegniti preko meje, je dospel v Pariz. Novinarjem je izjavil, da Nemci iz Slovaške na avtomobilih sistematično odvažajo živila in vse surovine, ki so potrebne za vojaške svrhe. 50.000 slovaških delavcev je bilo poslanih v Nemčijo na delo. Ko so se vrnili, niso prinesli s seboj nobenega zasluzka.

Iz notranje politike

HRVATSKI OCITKI SLOVENSKEMU DELU JRZ

»Slovenski del JRZ se je sporazumel s srbskim delom JRZ, da zahtevata preureditev državne zajednice pred volitvami. To je bila očividno taktična poteza Slovencev — piše »Hrvatski dnevnik« glede na znano resolucijo ožjega izvršilnega odbora JRZ ter nadaljuje: »Oni so najbrže mislili, da bodo lažje ustvarili avtonomijo Slovenije v sedanjem obsegu dravske banovine in ojačili svoj vpliv v skupni vladi, ako so v tej akciji na strani srbskega dela JRZ. Tudi to pot so ti slovenski politiki prešli ne samo preko pravic in interesov hrvatskega naroda, temveč so s svojim postopanjem skušali celo škodovati Hrvatoma. Če se upošteva, da Hrvati doslej niso nikoli ničesar storili v škodo Slovencev in da niso nasprotovali formiranju slovenske banovine na nespornem slovenskem ozemlju, potem se mora priznati, da s strani teh slovenskih politikov niti to pot nismo bili deležni lojalnosti. Mesto da bi samostojno postavili svoje nacionalne zahteve — kajti te zahteve niso v nikakoli zvezi s srbsko hrvatskimi odnosi — jih oni vežejo prav na te odnose in se tako postavljajo na stran onih, ki jih smatrajo za močnejše. To je v bistvu nadaljevanje one dolgoletne politike, ki se je izgubala ne samo sodelovanju, marveč tudi normalnih odnosov s Hrvati, in ki se je končala z zlomom.«

»Tudi prej so Hrvati imeli za slabše,« nadaljuje »Hrvatski dnevnik«, »tudi prej so mislili, da bi sodelovanje s Hrvati moglo škodovati slovenski narodni stvari. Toda Hrvati so vzlic tej odsotnosti zrušili režim, ki je našel v Ljubljani nenaravno podporo. Odnosi med Hrvati in Srbi se tičejo samo teh, Slovenci s svojim vmešavanjem ne morejo preprečiti normalnega razvoja ureditve teh odnosov. Njihov nacionalni teritorij je nesporen izvenški nekateri vasi, ki so bile naknadno priključene dravski banovini in ki se morajo vrniti Hrvatima. Vse ostale teritorije dravske banovine je nesporno slovenski. Zato nimajo Slovenci nobenega upravičivega razloga, da se zamerijo Hrvatoma.«

SE ENA HRVATSKA SODBA

Osliškje »Hrvatski lista« je objavil članek »Mi in Slovenci«, v katerem pravi med drugim:

»Hrvati bi imeli mnogo razlogov, da najostreje obsodimo slovensko politiko, vendar tega ne storimo, ampak odprto povemo, da je bila njih politika v bistvu skrajni oportunitizem. Bila je to politika centralizma, ki je stremela za tem, da ta centralizem po možnosti koristi Sloveniji. Kljub temu na Hrvatskem, med hrvatskim narodom, nikoli ni bilo sovraštva do Slovencev. Toda Hrvati imajo absolutno pravico, da se Slovenci ne vmešavajo v vprašanja, ki se jih ne tičejo in da ne vežejo s svojimi drugih vprašanj, ki so popolnoma neslovenska.«

Aretacija ameriškega novinarja v Tokiju

Tokio, 4. f. br. Tu je bil te dni aretiran ameriški novinar Jong, poročevalec agencije »International News Service«. Obtožujejo ga, da je do konca preteklega leta v ameriških listih objavil 38 poročil in člankov, v katerih je omalovaloval japonsko vojsko ter celo v Tokiju širil vesti o akcijah japonske vojske na Kitajskem, ki niso bile v skladu z dejanskimi položaji. Za take prestopke določa japonski kazenski zakonik do tri leta ječe. Vest o aretaciji ameriškega novinarja v Tokiju je izzvala v vseh političnih krogih ogromno pozornost. Zaenkrat še ni znano, kakšno stališče bo zavzela do te zadeve ameriška vlada. Ameriško poslanstvo v Tokiju je že interveniralo pri znanjem ministrstvu, da bi japonske policijske oblasti izpustile Jonga iz zaporov.

Sovjetski protest v Washingtonu

New York, 4. febr. br. »New York Times« poročajo, da je bil sovjetski poslanik v poslednjemu govoru državnega podtajnika nanje zadeve Hullu ter je protestiral proti Washingtonu pri državnem tajniku za zunanjo, ki je v njem plediral za Finsko. Pritožila se je tudi zaradi stališča, ki ga je zavzela ameriška vlada zaradi nabave letal in strojev za rafiniranje petroleja za Finsko.

Ameriška letala za Južno Afriko

Capetown, 4. febr. br. Južnoafriška vlada je kupila v Ameriki 16 vojni letal tipa Lockheed za 400.000 funtov. V kratkem bo nakupila nadaljnja slična letala.

Borzna poročila

Curich, 5. februarja. Beograd 10.—, Pariz 10.055, London 17.75, New York 446.—, Bruselj 75.50, Milan 22.51, Amsterdam 236.80, Berlin 178.70, Stockholm 106.175, Oslo 101.35, Kodanj 86.10.

Inserirajte v »Sl. Narodu«!

Slovo od Beograda

Snoči so zapustili rumunski, grški in turški zunanji ministri jugoslovensko prestolnico

Beograd, 5. febr. e. Snoči ob 20. sta zunanji ministri dr. Cincar-Marković in njegova soproga privedla v zunanjem ministarstvu intimo večerjo v čast ministrom Balkanske zveze in njihovim sodelavcem. Večerje so se udeležili predsednik grške vlade in zunanji ministri general Metaxas, rumunski zunanji ministri Grigorije Gafencu, turški zunanji ministri Saradzoglu in njegova soproga Sukri, predsednik vlade Dragiša Cvetković, rumunski veleposlanik Cadere, turški veleposlanik Koperler z gospo, grški veleposlanik Bibica Rosetti, naš veleposlanik v Bukarešti Jovan Dučić, naš poslanik v Atenah Vukčević in vsi člani inozemskih delegacij.

Beograd, 5. febr. e. Snoči ob 23. je rumunski zunanji ministri Grigorije Gafencu zapustil Beograd in se odpravil v Bukarešto. 15 minut za njim sta se odpravljala grški ministri predsednik Metaxas in turški zunanji ministri Saradzoglu s posebnim vlakom. Pri odhodu so bile izkazane vse časti tujim ministrom tako kakor ob

njihovem prihodu. Na peronu železniške postaje je bila postrojena častna četa z zastavo in godbo, ki je odigrala himne vseh držav Balkanske zveze. Dočim se je rumunski zunanji ministri odpravil preko Subotice, sta grški in turški zunanji ministri krenila proti Nišu. Naš zunanji ministri se je pri odhodu ponovno zahvaljeval kot domačin za izkazano sodelovanje. Ob slovesu so bili vidni tesni prijateljski odnosi med ministri. Gospa Cincar-Markovićeva se je prav pristožno poslovila od gospe Saradzoglu, ki je stopila v voz s polnim naračjem cvetja. Predsednika grške vlade je spremljal s strani zunanjeja ministarstva svetnik Milutin Mirković, turškega zunanjeja ministra Saradzogla svetnik Jovan Ristić, predsednika vlade pa šef kabineta Anastasijević. Danes si bodo turški in grški gostje ogledali Niš in okolice. Ban moravski banovine Krasojević bo privedel drevi svečano večerjo na čast gostom v banskem poslopju.

Izjalovljeno sovjetsko presenečenje ob Mannerheimovi liniji

Finske čete, ki so noč in dan v pripravi, so odbile nepričakovane intenzivne napade na Mannerheimovih utrdbah — Sovjetska letetala iz estonskih oporišč bombardirajo finska mesta

Helsinki, 5. febr. A.A. (Reuter). Srditi boji se nadaljujejo na Karelijski ozini, kjer sovjetske čete spet skušajo prebiti Mannerheimove utrdbe. Ti sovjetski napori so povzročili nekako presenečenje v vojaških krogih. Tako intenzivna delavnost od strani sovjetskih čet se ni pričakovala do pomladi, ter mislilo, da so sovjeti hoteli presenetiti finske čete, za katere so mislili, da se pripravljajo na veliko pomladansko ofenzivo. Takšen razvoj dogodkov se zdi, da je razočaral sovjete, ki niso pričakovali tako hudega odpora na Mannerheimovih utrdbah. Od začetka vojne so bile razen glavne linije zgrajene še dopolnilne obrambne črte po zgledu francoskih utrdb pred Maginotovo črto. Sovjetske čete morajo, če hočejo prebiti glavne postojanke Mannerheimove črte, iti 80 do 50 km skozi razne utrdbe, ki tvorijo Mannerheimovo črto.

Helsinki, 5. febr. s. (Reuter). Sovjetska letala so večerj napadla v velikem obsegu bombne napade na finska mesta, zlasti ob južnozgodnji obali Finske. Po dosedanjih podatkih je bilo okoli 65 civilistov večerj ubitih. Skupno s sobotnimi napadi pa so napadi zahtevali nad sto smrtnih žrtev. Močno je bilo zopet prizadeto tudi mesto Viborg, kjer je neka bomba direktno zadela katedralo. V soboto je bilo večerj na mesto več sto bomb, zlasti na delavski del. Število žrtev v mestu pa ni posebno veliko, ker je 85 odstotkov prebivalstva že dolgo časa evakuirano.

Ugotovljeno je, da so sovjetska letala večerj in predvečernim zopet prihajala iz svojih oporišč na Estonskem. Zaradi tega so izvedla finska letala večerj protinapad na sovjetska letalska oporišča na Estonskem, kakor tudi na druge sovjetske vojaške baze na Estonskem.

Nad Finskimi zalivom so sovjetska letala spustila 5 skakalcev s padali. Imeli so očitno nalogo, da se spuste na ledeno skorjo morja in poženejo za fronto v zrak vojaške objekte. Finci pa so vseh pet še v zraku sestrelili. Vsi sovjetski vojski so bili stari samo po 17 let. Pri sebi so imeli večje množice eksplozivnih snovi.

Helsinki, 5. febr. s. (Reuter). Na Karelijski zemeljski ozini se sovjetski napadi v nekoliko večjem obsegu nadaljujejo. Se vedno se poslužujejo sovjeti pri teh napadih svojega novega orožja — oklopnih sani. V soboto so sovjetske čete napadle na tem odseku fronte kar na petih mestih. Ponekod se jim je posrečilo prodreti v območje utrjenega pasu Mannerheimove linije, vendar so jih Finci povsod zopet potisnili nazaj.

Amerika ne pošilja več bencina sovjetom

Stockholm, 5. febr. s. (Reuter). Ameriško poslanstvo v Stockholmu je objavilo demantni vest, ki so ji razširili nekateri švedski listi, da bi bile Zedinjene države pošiljale sovjetski Rusiji petrolej oziroma bencin.

Poslanstvo ugotavlja, da ni bilo v decembru in januarju poslan v sovjetsko Rusijo iz Zedinjenih držav sploh noben bencin več. V septembru, oktobru in novembru je sicer odšlo nekaj pošiljk ameriškega petroleja v Sibirijo, toda takega, ki ni uporabljen za letala.

»Incident« nad estonsko prestolnico

Tallin, 5. febr. (Fin. tel. ag.). V estonski prestolnici vlada veliko razburjenje zaradi obstreljevanja estonskega letala po sovjetskih vojaških letalajah, ki se je primerilo pretekli petek. Ceravno je bil poveljnik sovjetskega brodogradilnega podjetja, ki iz vidniškim letalov estonskega letala, so protiletalske baterije na sovjetskih vojaških letalajah takoj stopile v akcijo. Incidentu je najbrže kriva zanikrost poveljnika, ki ni pravočasno obvestil posadke vojaških letal. Istreški protiletalski topovi so padali na ulice v Tallinu, več hiš je bilo poškodovanih. Zaseda je bila tudi neka tovarna, vendar so se delavci pravočasno skril v klet, tako da tam ni bilo človeških žrtev, pač pa je bila ubita na cesti neka stara žena in več oseb je bilo ranjenih.

Novi švicarski poslanik v Beogradu

Bern, 5. febr. e. V zvezi z jugoslovensko-švicarskimi odnosi objavljajo švicarski listi vest, po kateri je švicarska vlada imenovala opravnika poslova in svetnika poslaništva Pavla Steinerja v Beogradu za popolnomočnega ministra in poslanika švicarske konfederacije pri jugoslovenskem dvoru. Švicarski listi objavljajo sliko novega poslanika v Beogradu. Prav tako švicarski listi objavljajo vest o imenovanju našega švicarskega poslanika dr. Momčila Jurišića za poslanika v Bernu.

Razstava nemške knjige v Sofiji

Sofija, 5. febr. A.A. Večerj so na svečan način odprli v Sofiji razstavo nemške knjige. Navzočni so bili razen drugih tudi kralj, njegov zastopnik gradbeni minister Vasilevski, trgovinski ministri Sagorov, prometni ministri Gabrovski, nemški poslanik v Sofiji Richthofen in druge ugledne osebnosti.

Poplave na španskem

Sevilla, 5. febr. A.A. (D.N.B.) Okolica Seville je zaradi zadnjega velikega deževja preplavljena. Pod vodo so tudi nekatera sevilska predmestja. Reka Guadalquivir je narasla za 4 m. Sevilske pristanišče je za dolgo zaprto.

Tiskarska stavka v Čilu

Santiago de Chile, 4. febr. A.A. Sindikat tiskarjev, zaposlenih pri dnevniki, je proglasil 24-urno stavko. V sindikatu je večerj 6.000 delavcev. Lastniki listov še niso odgovorili na zahteve delavcev.

„Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal“

Balkanske zveze je rezultat dolgih in bolečnih izkušenj — Skupni interesi, skupne boli in skupne težave

Bukarešta, 5. febr. A.A. (Rador). List »Romania« objavlja poseben dopis iz Beograda od svojega ravnatelja. V tem dopisu med drugim stoji: Balkanski sporazum je ponovno močno potrdil voljo držav, ki so tako dolgo poznale strahote vojne da žive v miru. Končno poročilo je razbilo vse senzacionalne in fantastične glasove na jasen in odločen način, kakor je to poudaril z graciozno in subtilno ironijo zunanji ministri Gafencu o priliki svojega govora po končanem delu konference.

Politika držav Balkanske zveze se ni rodila v slučajnem optimizmu, pač pa je rezultat dolgih in bolečnih izkušenj. Postopoma se je med narodi na tem področju ukoreninila zavest in neomajna vera, da bodo mogli samo s solidarnostjo, iskrenim sodelovanjem in skupno mirovno fronto braniti svoje pravice, popolno neodvisnost in nedotakljivost nacionalnih ozemelj.

Na vseh obzih v Beogradu se je videla vera v svoje lastne sile, ker je znan rek: Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal.

Sklep stalnega sveta, da se olajša zblizanje v gospodarskih odnosih, pomeni trajno pobudo za politični pakt, ki je podaljšal za sedem let. Mi imamo skupne interese, skupne boli, skupne težave, ki izhajajo iz istovetnih geopolitičnih pogojev, imamo pa tudi sile in modrost, da najdemo rešitev. Naj bi dal bog, da bi množili zgled človečanske solidarnosti brez odpovedi nacionalnim pravicam in dolžnostim in da bi takšni zgledi služili kot pobuda za druge cilje, za rešitev po vojni izkvrnjene civilizacije in da bi Balkan tako bil glasnik mira. To željo sem videl na vseh obzih v Beogradu.

Izboljšanje odnosov med Anglijo in Italijo

Dobra volja na obeh straneh — Italijanski poslanik v Parizu povečuje vrline francoskega naroda

London, 5. febr. A.A. (Havas). Diplomatski urednik »News Chronicle« pravi — kakor tudi »Sunday Times« — da je čedalje več znakov dobre volje med vladama Velike Britanije in Italije. Kot znamenje dobre volje poudarjajo tudi imenovanje posebnega atašeeja pri italijanskem veleposlaniku v Londonu, ki bo vzdrževal zvezo z ministrom za gospodarsko vojno.

London, 5. febr. s. (Havas). »Sunday Times« prinaša vest, da se je italijanski poslanik v Londonu Bastianini v petek delj časa razgovarjal s lordom Halifaxom. Na sestanku sta razpravljala o raznih vprašanjih, ki zanimajo angleško in italijansko vlado. V italijanskih krogih v Londonu izjavljajo, da gre za izmenno misli o angleško italijanskih odnosih. Na obeh straneh je bila v tem pogledu opaziti dobra volja. List misli, da se je na tem sestanku govorilo tudi o vprašanju kontrole na Sredozemskem morju.

Pariz, 5. febr. i. (Havas). Na kosilu, ki ga je večerj priredil francosko italijanski odbor na čast Benarda, je po Benardu govoril italijanski poslanik Guariglia. Italijanski poslanik je čestital Benardu, ki je izbran za generalnega komisarja francoske sekcije na razstavi v Rimu. Med drugim je nato izjavil, da italijanski narod, ki je pojačal danes delo, ki ga pripravljajo za leto 1942, ponavlja Mussolinijeve besede: To je vojna, ki smo jo predvidevali. Nato je Guariglia izrazil priznanje Franciji, ki je od vsega začetka želela sodelovati na olimpiadi civilizacije. Njena odločitev, je rekel poslanik, ne bo iznenadila one, ki poznajo bogastvo njenih moralnih, duhovnih in tehničnih izvirov. Francoski narod še enkrat daje dokaz globoke vere v nesmrtnost sile življenja, ki so neoporečno na delu, da bi svetu omogočile čim lepšo bodočnost.

Herriot o sovjetski vojski

Pomembne izjave predsednika francoskega parlamenta

Lisabona, 5. febr. e. (Havas). Eduard Herriot je izjavil pariškemu dopisniku lista »Diario de Lisboa«, da zavestni vrše policijsko-pravno službo v korist vsega človeštva. Herriot je poudarjal željo Francije za mir in izjavil, da Francija in tudi Anglija nimata teritorialnih ambicij, temveč želita braniti načela, katerih se drži tudi

Portugalska: človečanstvo, dostojanstvo in svoboda. Herriot je nadalje izjavil, da bo borba težka, toda Francija jo bo vodila do konca. Na vprašanje, kaj misli o sovjetski vojski, je Herriot izjavil, da je bil pripravljen verjeti v njeno učinkovitost, po dogodkih na Finskem pa je videl, da to ni vojska, temveč čreda.

Nemška letala napadla trgovinske ladje V Londonu zanikuje nemško poročilo, pa katerem naj bi bilo potopljenih v soboto ob Angliji kar 14 ladij

London, 5. febr. s. (Associated Press). Po nemških poročilih so nemška letala v soboto potopila ob angleških obalah 14 trgovinskih ladij. V angleških uradnih krogih označujejo to vest kot tako fantastično, da je ni treba niti demantirati. Pripovedujejo samo potopitev angleškega parnika »Kildale« (3800 ton), ki sta ga dve nemški letali napadli z bombami in strojnimi ognjem. Šest članov posadke je bilo ubitih, ostalih 15 je rešenih. Poleg tega je bila potopljena neka 630 tonska norveška ladja. Napadena je bila še neka belgijska obrežna ladja, ki sicer ni bila potopljena, pač pa pogrešajo z nje nekaj članov posadke. Enako je poslala klice na pomoč švedska ladja »Natinian«. Ko so prišle ladje na pomoč, niso našle na krovu nobenega člana posadke več. Tudi rešilni čolni so manjkali. Ladja sama pa se ni potopila.

Po zasebnih poročilih so nemška letala v soboto napadla skupno 17 ladij, potopila pa kvečemu štiri ali pet.

London, 5. februarja. A.A. (Reuter). O priliki velikega napada na britansko brodogradnjo, ki so ga nemški letalci izvedli v bližini britanske obale, so bila sestrjena tri nemška letala tipa Heinkel (kar Nemci priznavajo). Mislijo pa, da se tudi četemu letalu ni posrečilo priti nazaj v

svoje oporišče. Pri tem napadu so Nemci izgubili sedem letalcev, dočim jih je bilo šest ujetih. Ena nevtralna ladja je bila potopljena, na eni angleški pa je izbruhnil požar. Od devetih ladij o katerih je znano, da so bile napadene, se je 7 posrečilo pobegniti in so pretrpele neznatno materialno škodo. Skupne izgube na angleški strani znašajo 11 mrtvih, med njimi 4, ki so pripadale nevtralni ladji. Napadeni ladji sta bili: britanska ladja »Hilde«, ki je zaradi požara izgubila 6 mornarjev, norveška ladja »Tempus«, ki je bila potopljena ter so na njej našli smrt 4 mornarji, ostale ladje, ki so prispele v pristanišče pa so neznatno poškodovane.

Novi potresni sunki v Turčiji

Ankara, 5. febr. s. (Reuter). V soboto zvečer so se v pokrajini pri Erzingjanu ponovili zelo močni potresni sunki. 45 oseb je bilo ubitih. Dve vasi sta bili zopet popolnoma porušeni. Potresne sunki so se Erzingjanu občutili sploh ves čas od katastrofe v decembru dalje, pretekli teden pa so postali sunki zopet močnejši in pogostejši.

Napade pri Summi, ki so se ponavljali vse zadnje dni, je izvedla ena sama sovjetska divizija. Opaziti je, da zbirajo sovjeti na Karelijski zemeljski ozini še neprestano nove čete.

Helsinki, 5. febr. s. (Havas). Sovjetska letala so večerj skozi 24 ur skoro neprestano noč in dan bombardirala mesto Sortavala ob severni obali Ladoškega jezera. Metala so tako zažigalne kakor tudi eksplozivne bombe in je sedaj mesto, ki šteje 12.000 prebivalcev, nad tri četrtine uničeno. Med drugim je bila zadeta pravoslavna škofija, kjer so bile ubite tudi tri ženske. Popolnoma je bila razdejana neka bolnišnica, kakor tudi protestantska cerkev.

47 sovjetskih letal je bombardiralo večerj mesto Viborg. Mesto gorl. Najmanj 500 bomb je bilo vrženih. Po dosedanjih podatkih je bilo 10 oseb ubitih in 20 ranjenih. Napadi so se ponovili štirikrat. Letala so letela v veliki višini. Mislijo, da so napadi na Viborg v zvezi s sovjetsko ofenzivo pri Summi.

Stockholm, 5. febr. s. (Havas). List »Stockholm Tidendes« poroča, da Finci uspešno odbijajo ojačane sovjetske napade pri Summi. Poleg 9 tankov so uničili tudi 9 oklopnih sani. Doslej je stala sovjetska akcija pri Summi okoli 3000 mrtvih. 150 sovjetskih letal sodeluje pri napadih. Večerj so se napadi v vsem obsegu ponovili. V prvih linijah prodirajo tanki in oklopne sani, za njimi pa pehota. Finci so v vsej naglici zgradili nove obrambne postojanke in zlasti uspešno uporabljajo svoje topove proti tankom.

Finsko vojno poročilo

Helsinki, 5. febr. s. (F.N. tel. ag.). Vojno poročilo finskega vrhovnega poveljstva izdano večerj dopolne o dogodkih 3. februarja pravi:

Na kopnem: Sovražnik je nadaljeval z napadi pri Summi. Štirikrat so napredovali sovražne napadačske kolone, a vedno so bile zopet pregnane. Čenojo, da je sovražnik izgubil nad 1000 moč. Uničenih je bilo 9 tankov. Južnozgodno od jezera Muonijärvi je jutraj sovražnik podvel drug napad, pa je bil isto tako z velikimi izgubami odbit. Drugod na Karelijski zemeljski ozini v glavnem močno artilerijsko streljanje. Naše topništvo je prisililo k molku več sovražnih baterij in več pehotnih topov. Severnozgodno od Ladoškega jezera je dan potekel primeroma mirno. Naši smučarski oddelki so napadli več trenjskih kolon. Pri Kutnu so bili odbiti sov-

ražni napadi. Drugod na kopnem običajna aktivnost patrol.

Na morju: Nič posebnega. V zraku: V noč od 2. na 3. so izvedla sovražna letala več poletov nad okoližji Hangö, Tammisaari in Koivisto.

3. februarja so bila bombardirana jugozgodna mesta Mäntylä in Tammisaari, na jugu Kerava, Lovisa in Kotka, v osrednji Finski pa Suonenjoki in Kuopio. Manjši napadi so bili izvedeni pri Lääksä, Salli in Kemijärvi ter na severu na mesta Nautsi in Ivalo. Tu je bilo vrženih več zažigalnih in eksplozivnih bomb. Po dosedanjih podatkih je bilo v soboto 40 civilistov ubitih in 60 ranjenih.

Na fronti je bilo letalstvo aktivno zlasti na Karelijski zemeljski ozini. Ponovno je bilo bombardirano zlasti mesto Viborg.

Naša letala so se zapletla v več letalskih borbah, izvedla pa so tudi več izvidniških in bombnih poletov nad sovražnimi oddelki in letališči. Po dosedanjih podatkih je bilo v teku dneva sestreljenih 11 sovjetskih letal.

Sovjetsko poročilo

Moskva, 5. febr. A.A. Poročilo generalnega štaba leningrajske vojsne oblasti pravi: 4. februarja je bila zabeležena v prvi vrsti ogledniška delavnost na obeh straneh. Na področju severno od Ladoškega jezera so bili boji med pehoto. Sovjetske letalske sile so izvedle več ogledniških poletov, pri čemer so bombardirale vojaške objekte.

Civilna pomožna služba

Helsinki, 5. febr. s. (Reuter). Vsi moški od 18. do 60. leta starosti so bili ponovno pozvani na registracijo in zdravniški pregled. Namen poziva je predvsem reorganizacija civilne pomožne službe v zaledju.

Finski delavci proti sovjetom

Helsinki, 5. febr. s. (Reuter). Predsednik finskih delavskih strokovnih organizacij je izjavil večerj, da finsko delavstvo odločno nasprotuje sovjetskemu napadu na Finsko. Na tisoče članov delavskih strokovnih organizacij je prišlo za orožje in se bori na fronti proti sovjetom. Finski delavci poznajo razmere, v katerih žive delavci v sovjetski Rusiji in nimajo nobene želje, da bi svoje dobre življenjske pogoje zamenjali s sovjetsko sužnostjo. Finske delavske organizacije so danes močnejše in bolj zedinjene nego so bile v mirnem času.

Nemški sportni dogodki

Ljubljana, 5. februarja. Kljub slabemu vremenu so bile večerj skakalne tekme v Kanniku, Mariboru in v Planici, kjer so bila zaključena mladinska tekmovalna za državno prvenstvo v smučanju s skoki. V Planici je bilo vse tri dni nenavadno živo, saj je bilo tam več sto mladine, naraščaja in juniorjev, ki so se borili za naslove državnih prvakov in tudi za naslov najboljšega kluba za darilo beograjske »Politike«. V kombinaciji je postal pri juniorjih prvak Ilirijan Hrovat z 286,5, pri naraščaju Poldi Janez (Dovje-Mojstrana) z 292,5, pri mladini Krznarič (Dovje-Mojstrana) z 286,8. Pri samostojnih skokih je med juniorji zmagal Ilirijan Mežik s 144,2, pri naraščaju Ilirijan Mulej s 137,3, pri mladini pa Krznarič (Dovje-Mojstrana) s 138,5 točke. Po točkah je dosegla Ilirija prvo mesto s 5405,54 točke, drugo Dovje-Mojstrana s 1769,33, tretje Bratstvo (Jesenice) s 1037,21, četrto smučarski klub Ljubljana 337,8.

V Kanniku so tekmovali na tamošnji skakalnici člani smučarskega kluba Ljubljana in SK Kannika. V razredu A je zmagal Vidic Andrej (Ljubljana) s 199,3 pred Milan Jančičem iz Kannika (192,4). Favorit Nedog Jože (Ljubljana), ki je imel sicer najdaljše skoke, je dosegel šele tretje mesto, ker je pri prvem skoku padel. V razredu B je zmagal Branko Božič (Ljubljana) z 206,7 točke pred mladim Kanničanom Ernestom Šunkerm, ki je dosegel 190,7 točke.

Prvenstvo Maribora v skokih si je priporil Božo Gaššek (SPD), Maribor s 140,2 točke, drugi je bil Fran Cop (SPD), Maribor, 139,7, tretji Vinko Kavalar (Ilirija) 139,1. Izven konkurence je skočil Pepenig iz Inomosta 37 m, medtem ko so drugi skakali povprečno od 20 do 29 m.

Večerj so bile v Garmischu zaključene tekme IV. zimsko-sportnega tedna. V hokeju na ledu je že v soboto Madžarska izločila Nemčijo s 3:2 in se tako plasirala za finale proti Češko-Moravski. V finalni igri so Čehi Madžare porazili s 6:0 in tako postali prvaki turnirja. Večerj dopoldne je bil slalom za ženske in moške. Pri ženskah je zmagala znana Cranova s 162,6 v moškem slalomu je zmagal Jennewein, ki je bil tudi prvak v sobotnem smuku in je s tem postal tudi prvak v alpski kombinaciji. Drugi je bil Walch, tretji Italijan Cheroni. Pri skokih je zasedel prvo mesto Nemec Wellner z 223,3, drugo Elsguber z 223, tretje Franc Meier z 222,7, četrto Gregor Höll z 221,8. V ostri mednarodni konkurenci so nastopili tudi naši, ki pa se niso mogli plasirati.

ŠAH

Občni zbor L. š. k. Pred kratkim je Ljubljanski šahovski klub zaključil svojo 27letno poslovno dobo. Predsednik, univ. prof. dr. M. Kasal, je na občnem zboru z zadovoljstvom ugotovil, da je klub notranje konsolidiran, družabno na višini in igralsko zopet prvi med najboljšimi klubi v državi. Klub ima sedaj 109 članov, med njimi 4 častne, 84 rednih in podpornih in 21 članov nove mladinske sekcije. LSK je bil v stalin stih s slovenskimi klubi, z vodilnimi klubi ostale države, s slovensko šahovsko zvezo, zastopal pa je tudi uspešno interese slovenskega šaha v Jugoslaviji, šahovskem savezu. Blagajna je kljub precejšnjim izdatkom, zlasti za medklubske tekme, precej aktivna. Ob prometu 10.089 din je bilo 1301 dinar prebitka. Po poročilih revizorjev in absolutoriju je bil izvoljen za novo dobo soglasno skoraj v celoti stari odbor z dr. M. Kasalom na čelu. Prvi podpredsednik je A. Hreščak, drugi prof. L. Gabrovski, tajnik Alojz Geržinič, blagajnik Milan Slokan, gospodar in knjižničar Milnar, odbornika A. Preinfalk in B. Verbič; revizorja V. Iskra in Ciril Vidmar; v razsodišču pa sta dr. Valentincič in dr. Sever. Novi odbor bo predvsem skušal dvigniti kvaliteto svojega številnega aktivnega članstva s posebnim ozir na naraščaj. Temu vzgojnemu delu bodo v prvi vrsti služila teoretična predavanja, reami turnirji in pomnožitev strokovne literature.

SPORT

Kolebarko društvo »Sava« v Ljubljani je imelo na Svečnico svoj XV. redni letni občni zbor v restavraciji pri »Amerikancu«. V odbor so bili izvoljeni predsednik Batelj Franc, podpredsednik Rozina Ivan, tajnik Gregorčič Adolf, blagajnik Lazar Ferdo, odborniki Kristan Franc,

Slamič Milko, Schoss Karel, Culot Karel, revizorji Križnar Ivan, Stular Franc. V razsodišču so bili izvoljeni Ahacič Luka, Jereb Rudi, Starič Franc, Kalc Jakob, Cotar Anton, Južnič Karel.

SOKOL

Sokolsko društvo Ljubljana IV. je imelo v sredo 31. januarja svoj X. redno glavno skupščino. Po izbranih poročilih funkcionarjev, iz katerih je bilo razvidno marljivo delo in udejstvovanje društva v preteklem letu, je bila izvoljena nova uprava, kakor je bila dogovorjena na prejšnjem članskem sestanku, s starostjo br. Megušarjem na čelu. Delavnemu sokolskemu društvu želimo v novi poslovni dobi obilo uspeha. Zdravo!

Odpod sita

»Zakaj si razbijate glavo?«, vprašuje trdka Farkaš & Dürbeck iz Novega Sada v blagolasi nemščini. Te dni je razposlala tudi našim trdkam nemški prospekt, v katerem priporoča priročnik za nove davčne reforme. Založnica je najbrže prepričana, da so vsi naši davkoplačevalci Nemci ter da razumejo samo ta jezik, kajti priročnik je izšel v nemščini. Zanimivo je, da je bil prospekt zložen tako, kakor da se založnica sramuje jezika, v katerem priporoča svojo znamenito knjigo. Šele, ko prospekt razgrneš, se primeš za glavo, kakor nam kaže slika na njem. Potem pazljivo prečitaš besedilo in ti ne more nihče odgovoriti na vprašanje, zakaj si ti belil glavo nad vsem tem, da pri nas niti v nekaterih založbah še vedno ne vedo, kateri državni jezik so v veljavi in rabi.

DNEVNE VESTI

— Uredba o državnih upokojencih. Glede na posredovanja nekaterih upokojenjskih organizacij na pristojnih mestih, kaj je za njihovo uredbo, je prišla iz Beograda vest, da je ministrstvo financ že izdelalo novo uredbo, ki bo stopila v veljavo 1. aprila.

— Dolžniki drž. hipotekarne banke ne bodo oproščeni. Finančno ministrstvo opozarja dolžnike Državne hipotekarne banke naj ne nasečajo vestem, da bodo oproščeni dolgov. Mnogi dolžniki DHB zadnje čase ne odplačujejo več redno svojih dolgov, kar se nasečajo vestem, da jih bo država oprostila dolgov. Te vesti so pa popolnoma brez osnove in je treba dolžnike opozoriti, da bodo morali prevesti vse posledice, če ne bodo dolgov redno odplačevali. DHB je pokazala razumevanje do dolžnikov, ki so zašli v težave zaradi slabe letine in podobnih primerov ter je potrpežljiva, če niso redno plačevali svojih dolgov. Nikakor pa ne bo mogla priznati dolžnikov, ki bi dolgovali sicer redno odplačevali a jih ne odplačujejo v pričakovanju novih olajšav, odnosno celo odpisov.

— Nemci izdelajo v naši državi ležišča nafte. Zadnje čase se mudi skupina Nemcev v Koprivnici, kjer raziskuje ležišča nafte. Geološko je namreč ugotovljeno, da so najbolj bogata ležišča nafte v Jugoslaviji v črti od Selnice in Medmurja do Ljubljane in Koprivnice proti Virovitici. Mnoge strokovne komisije so ugotovile, da so ta ležišča dovolj donosna za eksploatacijo. V Koprivnico so prišli nemški tehnični strokovnjaki in finančniki. Ta skupina Nemcev preiskuje teren z dovoljenjem oblasti in sicer za tvrtiki »Jugopetrol« in »Solmos«. Tvrtika »Solmos« ima sedež v Hannoveru. Nekateri si obetajo od tega raziskovanja zelo mnogo ter pričakujejo, da bo kmalu prišlo do širokopotezne eksploatacije ležišč nafte.

— Redigrana je nova uredba o jugoslovenskem Feniku. V trgovskem ministrstvu so redigrali novo uredbo o jugoslovenskem Feniku, to se pravi o portfelju bivšega Fenika, zavarovalnice na Dunaju. Po tej novi zavarovalnici ne bodo imeli pravice za odkup do 1. julija t. l.

— Nadaljnje redukcije v tovarnah cementa. Nedavno je cementarna »Split« v Splitu odpustila 700 delavcev, ker je zadnje čase zelo majhna poraba cementa in skoraj povsem ustavljen izvoz. Zdej pa poročajo, da sta prenehali obratovati tudi cementarni »Adria Portland« in »Solun« in »Dalmacija« v Kaštel Sućurcu. Ti tovarni sta zaposlovali tudi številno delavstvo in sta imela že prej polne zaloge cementa. Obrata nista ustavili prej samo zaradi tega, da bi delavstvo ne bilo pozimi brez zaslužka.

— Reorganizacija Avtomobilskega kluba. Včeraj je bil v Beogradu izredni občni zbor Avtomobilskega kluba kraljevine Jugoslavije. Razpravljali so o reorganizaciji kluba in sicer na razdelitev sedanje skupne organizacije na tri samostojne edince, na Srbski, Hrvatski in Slovenski avtomobilski klub.

— Hrvatski učitelji izstopili iz Jugoslovenskega učiteljskega združenja. Na velikem zborovanju hrvatskega učiteljskega združenja v Zagrebu so večeraj učiteljske organizacije sklenile izstop iz Jugoslovenskega učiteljskega združenja v Beogradu ter prestopile v Zvezo hrvatskih učiteljskih društev v Zagrebu. Zveza, ki je delovala že svoje čase, je bila včeraj ponovno ustanovljena. Učiteljske organizacije in sicer 78 okrajnih društev in 77 drugih so sklenile isto glasno likvidacijo sekcije Jugoslovenskega učiteljskega združenja za savsko in primorsko banovino.

— Trgovinska pogajanja z Italijo. Iz Beograda poročajo, da bo še v tem mesecu sklenjen sestanek posebnih delegacij, italijanske in naše, da se bodo pogajanja našega izvoza živine v Italijo.

— Prvi inozemski turisti v Dubrovniku. Včeraj je prišla v Dubrovnik prva skupina inozemskih turistov v tej sezoni. Prišli so Madžari, ki se bodo pomudili v Dubrovniku nekoliko dni. Prihodnji mesec se obeta večja skupina turistov iz nevtralnih držav.

— Lani je bilo ustanovljenih 58 delniških društev. Lani je bilo ustanovljenih v naši državi 58 delniških društev s skupnim kapitalom 136.000.000 din. Značilno je, da je bila večina društev ustanovljenih v Beogradu in sicer odpade na Beograd 130 milijonov din kapitala ali 95,8%. 44 lani ustanovljenih društev ima sedež v Beogradu. Predlanskim je bilo v Beogradu ustanovljenih 26 delniških društev s kapitalom 250,8 milijonov din.

— Rok za zamenjavo starih kovancev. Pred dnevi smo poročali, da bo treba stare srebrne kovance za 50 din zamenjati do 16. t. m. Razen tega je pa treba ljudi opozoriti tudi na zamenjavo drugih starih kovancev. Stari kovanci po dinarju morajo biti zamenjani do 20. aprila, srebrni kovanci po 20 din, dalje 2 dinarski in za 50 par po do 16. avgusta.

— Madžarsko - jugoslovenskih pogajanj ne bo. Napovedanih madžarsko-jugoslovenskih trgovinskih pogajanj ne bo, ker je bil dosežen sporazum po diplomatski poti. Na teh pogajanjih bi razpravljali v zvezi z vprašanjem podaljšanja trgovinskega sporazuma.

— Stalni jugoslovenski nemški gospodarski odbor se bo sestajal marca. Sestanek tega odbora bi moral biti sklican že v tem mesecu in napovedovali so, da bo najbrže v naši državi. Zdej pa poročajo, da bo sklican prihodnji mesec ter da Nemčija želi, da bi se sestali v Berlinu. Na dnevnem redu sestanka bodo aktualna vprašanja, ki so se pojavila v zadnjih sedmih mesecih v medsebojnem trgovinskem prometu.

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 10 z dne 3. t. m. objavlja uredbo o razširitvi pokojninskega zavarovanja name sencev na zohne tehnike in strojne in strojniškim izpitom, spremembe in dopolnitve v taksem in pristojbinskem pravilniku, spremembe in dopolnitve v pravilniku za izvrševanje zakona o sodnih takсах nadzora za amortizacijo 3-letnih obveznic za likvidacijo kmetijskih dolgov za proračunsko leto 1939-40, razvelja o sklicu banškega sveta in razne objave iz »Službenih novine«.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo oblačno, nestanovitno vreme. Včeraj je deževalo v Ljubljani, Viasu, Splitu, Kurboru, Ziru in Dubrovniku. Najvišja temperatura je bila v Kumboru 17, v Dubrovniku 16, v Splitu 15, na Visu 13, v Ljubljani 24, v Zagrebu in Sarajevu 2, v Beogradu 1. Pavi je kazal barometer v Ljubljani 761,1, temperatura je znašala 0,0.

— Zivalske kužne bolezni. Po stanju z dne 23. januarja je bila v dravski banovini svinjaka in parkijevka na 43 dvorcih, steklina na 1, garji na 2 svinjska kuga na 16 dvorcih in svinjska rdečica na 7 dvorcih.

Iz Ljubljane

— Drevi prvi ljubljanski koncert Martje Tutta. Koncertna pevka Marija Tutta je bila zadnja leta v Libercu v bivši češkoslovaški republiki, kjer se je udejstvovala kot glasbena pedagoginja in koncertna pevka. Drevi bo njen prvi koncert v Ljubljani, na katerem bo nastopila z deli domačih in tujih kompozitorjev. Ga. Tutta je prišla v Ljubljano pred meseci in se je takoj uživala v naše glasbeno kulturno življenje. Na koncertu, ki bo drevi, bo pela dela skladateljev Marija Kogojca, Antona Lajovica, Lucijana Škerjanca, Slavka Osterca in Danila Švara. Izmed tujih skladateljev bodo na sporedu Gluck, Scarlatti, Händel, Debussy, Ravel in Čerčepin, pa tudi španska, bosanska, madžarska in slovenska narodna pesem. Pri klavirju bo pevko spremljal dr. Danilo Švara. Sporedi prica, da bo koncert nudil izreden glasbeni užitek. Lepo petje in glasbo ljubljanske občinstvo ne bo zamudilo te prilike, da spozna koncertno pevko odličnih kvalit, ki pripravljata tudi skupno z našimi priznanimi glasbeniki zgodovinske koncerte, na katerih bo imela Ljubljana prvič priliko slišati skladbe starih mojstrov, igrane na špinetu in z rekorderjem.

KAVARNA STRITAR

danes v ponedeljek in torek vso noč odprta. KONCERT ODLIČNE DAMSKE KAPELE

— Drevi ob 20. bo igrala violinska virtuozinja D. Albore v mali filharmonični dvorani naslednji spored: Vitali: Chachona, Schubert: Sonatina in d-duru, Brahms: Sonata in d-molu, Veracini: Largo, Fiocco: Allegro, Sarasate: Zingra reska. Pri klavirju Hubert Gleser. D. Albore je odlična violinska, nastopala je na koncertih po vsej Evropi ter imela povsod sijajne kritike. Letos koncertira prvič po Jugoslaviji. Predprodaja vstopnic in knjigarni Glasbene Matice.

— Drevi Maskarada Sokola Vič »V belem carstvu«, ki je bila na pustno soboto večer v Sokolskem domu, je tudi letos privabila rekordno število obiskovalcev. Okolno okrašena in bajno razsvetljena dvorana je takoj zbudila prisrčno karnevalsko razpoloženje. Tudi letošnje dekoracije so bile zelo okusno prirejane in so jih izvršili bratje sami, za kar jim gre vse priznanje. Ves večer je trajalo prijetno razpoloženje, za kar so skrbeli bogato založeni buffet, dancing in bar, kjer smo dobili po izredno nizkih cenah vse, kar nam je pozešlo srce. Ob zvokih praznega Falton-jazza pod vodstvom br. Grdina so prišli na svoj račun vsi tako stari kakor mladi. Skratka, bil je lep zabavni večer, ki bo ostal vsem v lepem spominu. Kot zaključek pustnega rajanja bo jutri zvečer ob 20. tradicionalni valček večer, na katerega vabimo vse. Priprani smo, da se bodo tudi jutri prav tako imenitno zabavali, kakor so se v soboto na maskaradi. Vstopnina za valček večer je samo 5 din.

— Drevi Dne 11. febr. bo ob pol 9. uri dopoldne 16. redni občni zbor UDTKJ, sekcije Ljubljana v dvorani restavracije pri »Sestici«, Tyrševa cesta 6. Vabimo k polnoštevilni udeležbi. — Odbor.

— Drevi članstvo Jugoslovenskega touring-kluba, podružnica Ljubljana, opozarjamo, da bo naš redni letni občni zbor drevi ob 20. v dvorani restavracije Slamič, Gospo-svetska 6. 87-n.

— Drevi Obupne ceste. Na cestah je obležalo vsepovsod mnogo snega, ki se s plugom ni dal odriniti, kasneje pa ga tudi niso odmetali. Ko je nastopilo južno vreme, se je pričel tajati in je hitro nastala povsod strahovit brozga, ki se ji ni moglo ogniti. Brozga na cestah mešajo sedaj pešci kakor tudi vozniki, kadar pa privozi po cesti avtomobil, je jo. Avtomobil razmetava brozgo daleč vstran in sproti obrizgavo pešce, ki se nimajo kam umikati. Najbolj občutijo take neprimernosti pešci na Celovski cesti nad Šiško, kjer zmanjka hodnikov ob straneh, dosti boljše pa tudi na drugih cestah ni.

Valčkov večer

Sokola Ljubljana-Vič na pustni torek ob 20. Vsi bratsko vabljeni.

— Drevi Zasedovan tat in vlomilec. Orožniki zasledujejo nekega Franceta Selinskega, ki je doma iz okolice Maribora. Selinskec je bil nazadnje zaposlen v Beogradu, kjer je ukradel svojemu tovarišu Karlu Mežnaricu delavsko knjižnico, nato pa se odpravil nazaj v Slovenijo. Prišel je v Celje, kjer se je izdal za Mežnarica in izvršil več tatvin. Pred nekaj dnevi se je pojavil tudi v Mengšu, kjer je vlomil v neko stanovanje in odnesel več predmetov. Selinskec se še sedaj klati po deželi, kjer krade vse, kar doseže.

— Drevi V Ljubljani so umrli ob 26. januarja do 1. februarja Vovk Ivana, roj. Cihna, 51 let, žena delavca, Vič 65, Gruden Franc, 48 let, železničar, Cesta na Brdo 131, Leder Jakob, 66 let, uradnik drž. žel. v p. Salezijaška ul. 11, Cerkevnik Rozalija rojena Trampus, žena vpok. žand narednik, Rožna dolina, C. XXI/10, Jakolin Stanislav, 4 mesece, sin metlarja, Galjevska 98a, Likovič Ursula, roj. Jeraj, 80 let, delavka pivovarne »Unions«, Aljaževa ul. 3, Stergel Anton, 1 leto, sin biljeterja, Sv. Florijana ul. 34, Pittero Alojzij, 87 let, skladiščnik, Japljeva ul. 2, gospa Steblej Marija, 91 let, branjevka, Privoz 8, Odar Marija roj. Kocjančič, 60 let, vdova železničarja, Vidovdanska c. 9, Kramar Marija, 74 let, delavka tob. tovarne v p. Sv. Petra c. 85, Strubelj Antonija, 73 let, trgovka, Stari trg 3, Kunstel Neža roj. Parkel, 83 let, vdova kurjača Mestne hranilnice, Japljeva ul. 2, Knapič Katarina roj. Kopač, 76 let, žena delavca, Sv. Jerneja ul. 19, škof Ivana roj. Kimovec, 62 let, žena čevljarja, Borštnikov trg 2, Grobelnik Marija roj. Pezdri, 73 let, vdova trobarin-kega preglednika Franca, Cojzova c. 1, šefek Ivana roj. Ahčin, 87 let, vdova dav-kega inspektorja, Poljanska c. 16, — V ljubljanski bolnici so umrli: Fende Tere-za roj. Hahjan 48 let, vdova kočijaža, Pokopališka ul. 5, Hribar Franciška roj.

ERROL FLYNN

OLIVIA DE HAVILLAND v sijajnem barvanem filmu

Lovriha, 41 let, žena posestnika, Dolga njiva 18, obč. Velika Loka pri Novem mestu, Zagor Julijana, 14 let, hči posestnika, Podplanina 8, obč. Draga pri Litiji, Pirnat Katarina, 63 let, zasebnica, Mala vas 33, obč. Jezica, Tirbič Marija roj. Gorenec vd. Bogme, 57 let, žena delavca, Štepanja vas 92, Majdič Ivana, 45 let, natakarica, Cesta dveh cesarjev 135, Jeras Janez, 4 mesece, sin tkalca, Srednje Gameljne 34, Javornik Jakob, 70 let, posestnik, Veliko Mlačevce 15, obč. Slivnica, Oblak Jože, 9 mesece, sin delavca, Brezovica 73 pri Ljubljani, Malnar Jože, 9 let, sin delavca, Duplica 23 pri Kamniku.

— Drevi Valčkov večer Sokola na Viču je tradicionalna pustna zabava na pustni torek in je nekako nadaljevanje sobotne maskarade. Krasne dekoracije ob bajni razsvetljavi, bogato založeni paviljoni itd., bodo nudili vsem posestnikom ob izvrstnem igranju Falton-jazza mnogo zabave in zadovoljstva. Vstopnina za ta večer je samo 5 din, zato smo prepričani, da bo tudi jutri zvečer sokolska dvorana zvrhna do kraja. Vabimo ponovno sokolsko članstvo in cenjeno občinstvo, ki se hoče veselo posloviti od letošnjega kratkega pusta, da pohiti jutri zvečer ob 20. v sokolski dom na Vič! 84—n

— Drevi Sokolsko društvo v Šiški vabi na svoj pustni torek, ki bo v dvorani doma. Ravanje in preganjanje pusta bo do prihoda pepelnice. Maske tudi tokrat dobrodošle. 86—n

— Drevi Sleparka. V dolenskem vlaku se je na vožnji proti Ljubljani pridružil te dni posestnik Jožef Pezdričevič okrog 20letna neznanca, ki se je zapletla z njo v pogovor in ji pripovedoval, da gre v Ljubljano služiti. Na glavnem kolodvoru je imela Pezdričeva majhen opravke in je napravila sopotnico, naj ji za hip pridržijo zavitek, v katerem je imela pleteno jopico in nekaj druge obleke, v vrednosti 150 din. Po svoji vrnitvi pa Pezdričeva ženske ni več našla in seveda tudi ne zavitka. Sleparka, ki je odnesla blago, je srednje velike postave in je bila oblečena v kmečko obleko. Na vesti ima najbrže že več sličnih grehov.

— Drevi Pobega vajenca. Pri peku Duhanicu v Klunovi ulici je bil že dalje časa uslužben kot vajenec 19letni Avgust Strahar, doma iz okolice Stične, ki je pred dnevi naenkrat pobegnil in odnesel tudi koš kruha. Odpeljal je tudi 700 din vredno moško kolo in ima moštva za 1150 din škode. Od svojega mojstra je neznan kam pobegnil tudi elektromehaniški vajenec Franc Tomš iz Ljubljane.

Veselite se zadnje pustne dni. Pridite danes v ponedeljek, na pustni torek, na pepelnico in v četrtek vsi v

KAVARNO "CENTRAL"

Odprto vse dni vso noč. Na pustni torek ples

— Drevi Gostilna Martine Zg. Šiška. Jutri velika maskarada! Najlejša maska dobi nagrado! Vstopnina ni! 85—n

— Drevi Izgubljeni smolci v kinu Moste žel. sez. delavce listino s svojimi zelo važnimi dokumenti in skromnim mesečnim zaslužkom. Pošteni najdijeli naj za nagrado vrne stvari v najbližji pol. strazišču.

Iz Krškega

Osebnost vest. Vodstvo orožniške postaje v Krškem je prevzel narednik-vodnik g. Franc Vidic, ki je prišel iz Krapine. Dosedanji komandir postaje g. Meršol bo ostal še nadalje na svojem položaju.

Normalizacija prometa. Zadnji sneg, ki je povzročil velik zastoj v prometu v spodnjem Posavju, je že po večini spravljen s ceste, tako da je že zopet postavljen avto-busna zveza Krško—Novo mesto. Tudi rajhenburški brod zopet prevaža preko Save.

Iz Zagorja

— Veliko pomanjkanje vode. Zaradi hudega mraza so ponekod zamrzle tudi glavne vodovodne cevi in bo treba dolgo čakati, preden se bo odtalal led v njih. Tako je n. pr. topliška šola že precej časa brez vode in jo je treba donášati za centralno kurjavo. Za izpiranje angleških stranišč in za druge potrebe od študenta pri stari šoli. Višje ležeči kraji v Toplicah kakor tudi v Zagorju so skoro prav tako brez vode. V koloniji začne teči voda okrog pol 12. in takrat se vidi prizor, ki spominja na kačasto vrsto ljudi pred trgovinami sredi najhujšega pomanjkanja med svetovno vojno. Nepregledna vrsta žensk in otrok z raznimi posodami se pomika do hidranta ki seveda do pol 2. ko usahne, skoro ne more ustreči vsem. Razmere so zares nevarne. Kaj bi bilo, če bi nastal požar? S čim bi gasili v višje ležečih predelih? Res so zamrznjene cevi le prehod na ovira, proti kateri ni pravega leka, znan pa so tudi nedostaki, ki jim je treba napraviti odločen konec, naj stane kar hoče.

— Upešna premiera zabavne igre »Zadrega nad zadrego« je ob nepričakovano številnem obisku pokazala, da razpolaga sokolski oder z vigrano dramsko družino. Igro je režiral br. Golob Franjo. Med gledalci smo v naše veselje opazili mnoge nove obraze, ki jih je pritegnil dober sloves odra. Prihodnjič bodo uprizorili jedraga Nušičevega »Dre« (Doktorja).

— Letniki 1890 do 1918! Vsi, ki ste pristojni v zagorsko občino, se morate, če tega še niste storili, zglasti do 25. t. m. z vojaškimi listinami pri vojaškem referentu na občini v svrhu vpisa oziroma kontrole.

Zamenjava starih kovancev

Prejeli smo:

Mnogo nevolja in težav je napravila odredba poštne direkcije podoželskim poštam da od 1. februarja dalje ne smejo sprejemati kot plačilno sredstvo stare 50 dinarske novce, kar je v nasprotju z naredbo o pobiranju in zamenjavi novcev, ki jo je izdalo finančno ministrstvo in ki izrečno določa, da so ti novci v polni veljavi do 16. februarja in da jih šele po tem času sprejema v zameno edino le Narodna banka.

Prav bi bilo, da bi prav poštne podruž

In nastalo je novo carstvo

KINO MATICA — TEL. 21-24

Ob 16., 19. in 21. uri

Ne pozabite danes ob 16., 19. in 21. uri Jarmila Kširova, Hana Vitova, A. Novotny Z adnjikrat! Film zabave, petja, muzike in prijetnega razvedrila! **VESELI BOHEMI** Zabavna češka opereta KINO UNION, 22-21

STAN LAUREL in OLIVER HARDY, dva najboljša ameriška komika zabavata občinstvo do solz v filmu **BISTRE GLAVE** Samo še danes in jutri ob 16., 19. in 21. uri! KINO SLOGA — TELEFON 27-30

nice, ki so na deželi eden izmed glavnih državnih uradov do zadnjega sprejemale omenjene novce, ki jih lahko nato po uradnem potu zamenjujejo v banki. Nerazumljivo je, kako se je mogla izdati taka za javnost neprikladna naredba.

Poštni direktorji bi se morali dati podaljšani zamenjati rok, da bi mogla še po 16. februarju zamenjati denar, ki bi ga prejela od podoželskih poš. Tako bi bilo ustrezno vse min denar bi bil pravočasno odvzet iz prometa. Zelim, da bi se vsaj pri drugem pobiranju v avgustu, ko bodo prišli na vrsto zopet drugi novci, ne pri-petila slična za javnost nič kaj prijetna zadeva.

Kovačnica dinarjev na Mirni

Zadnji čas so šušljali po Mirni, da se v njeni okolici kujejo dvodinarski kovanci. Ko je zvedel to vodja orožniške postaje g. France Poženel, je takoj obvestil vse gostilne in trgovine, naj mu sporoče, če bi kdo opazil kak ponarejen kovanec. Ze istega dne popoldne je prišel star možak, občinski siromak Janez Kmet iz Mirne kupit v trgovino Matije Marina pol kg špeha. Plačal je s tremi dvodinarskimi kovanci (falzifikati) in s tremi pravimi. Domača hčerka Slava je takoj opazila, da so kovanci ponarejeni, predvsem zato, ker je bila opozorjena od vodje orožniške postaje. Ko je dejala, da za ponarejene kovance ne prodaja špeha, je Kmet plačal za vse prave kovance. Ko je Kmet odšel, je takoj obvestila o dogodku vodjo orož. postaje Poženela, ki je odhitel s tovarišema Contalom in Cepclakom v stanovanje Kmeta, ki je takoj povedal, da ima 19 kovancev, katere mu je dal njegov sin Nace. Pri sinu Naceu so našli orožniki 24 kovancev in tudi model iz ilovice. Baje je ponarejal kovance že poleti, ker pa so bili slabo izdelani, jih ni dal v promet. Podaril jih je 19 očetu, ki je 86 let star in še ni bil kaznovan. Nace je malo omejen in vse skupaj ni resna zadeva, sreča je le, da so orožniki tako hitro izsledili in razkrili kovačnico, ker ni izključeno, da bi Nace skušal napraviti boljše falzifikate. Oče bržkone ni vedel, da ima opraviti s ponarejenim denarjem.

Zborovanje kinologov

Ljubljana, 5. februarja. Jugoslovenski klub ljubiteljev sportnih psov v Ljubljani je imel pred dnevi svoj 18. redni občni zbor. Klub ima enega šestnega člana, 19 ustanovnih in 143 rednih članov. Lani 2. junija je bil na občnem zboru mednarodne kinološke zveze v Stockholmu določen za našo domačo narodno pasmo lirskega ovčarja standard ter je bila pasma s tem priznana v mednar. kinološkem svetu. Kapetan Teodor Drenik je v Stockholmu poročal o lirskega ovčarju, ki je bil za dobo petih let oproščen predpisane uporabnostnega izpita za doseg mednarodnega prvaštva lirske ovčar. Dečko-Mirski je dobil na podlagi tega kot prvi domači pes naslov mednarodnega prvačka. Njegovo sliko in opis so objavili švedski dnevniki. Dne 29. in 30. aprila je bila v Novem Sadu smotna psov v okviru mednarodne kmetijske živinske razstave. Med drugimi je bilo razstavljenih 11 sportnih psov. Šest psov je dobilo oceno prav dobro, pet pa oceno dobro. Dne 7. maja je priredilo Društvo prijateljev psov 4. mednarodno razstavo psov v Zagrebu. Ocenjenih je bilo 60 sportnih psov. Člani ljubljanskega kluba so razstavi 15 sportnih psov. Najboljšo oceno sta dobila dva lirske ovčarja. Odlično oceno so dobili trije psi, prav dobro sedem psov in dobro trije psi. Smotra lirske ovčarje, ki bi morala biti 24. septembra, je odpadla zaradi takratnih izrednih razmer. Klub je v teku leta izdal dvakrat svoje glasilo »Naši psi«, ki ga urejuje predsednik prof. inž. Stane Premelč. Jugoslovenska rodovna knjiga sportnih psov ima vpisanih 319 psov in 225 psic. Največ je med njimi lirske ovčarje, nemške ovčarje, nemški bokserje in ruskih hrtov. V vrezni register je bilo vpisanih 64 psov,

tako, da je v rodovni knjigi sedaj vpisanih skupaj 805 psov. Pri volitvah so bili izvoljeni za predsednika zopet prof. inž. Stane Premelč, za podpredsednika fin. nadsvetnik v p. Ivan Rostan, za tajnika in strokovnega poročevalca kapetan v p. za blagajnika brivski mojster Ciril Vašl, za gospodarja Ivan Klemenčič, za odbornike pa dr. Josip Cepuder, Bojan Drenik, dr. Janko Koren, Ivan Podobnik in Lojze Smerkol. Preglednika računov sta dr. Robert Blumauer in Alojzij Možina.

Reležnica

KOLENDAR

Danes: Ponedeljek, 5. februarja: Agata. DANASNE PRIREDITVE Kino Matica: In nastalo je novo carstvo Kino Sloga: Bistre glave Kino Union: Veseli bohemii Kino Šiška: Zakon spovedne molčečnosti

Kino Moste: Mickey Rooney »Sestnajstletnik« in »Krik džungle« Jugoslovenski Touring klub občni zbor ob 20. v restavraciji Slamič

DEŽURNE LEKARNE Danes: Mr. Sušnik, Marjin trg 5, Kuralt, Gospodstvska cesta 4, Bohinec ded., Rimska cesta 31.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri. Ponedeljek, 5. februarja: zaprti. Torek, 6. februarja: ob 16. uri: Utopljenca. Izven. Znižane cene od 20 din navzdol

OPERA

Začetek ob 20. uri. Ponedeljek, 5. februarja: zaprti. Torek, 6. februarja: Lumpaclus Vagabundus. Izven

Pretepi in nesreče

Ljubljana, 5. februarja. Pustna sobota in nedelja sta zvalili v gostilne več ljudi kakor običajno, letošnje močno vino pa seveda rado stopi v glavo in je prišlo marsikje do razburjenja in pretepa. V Mostah sta se spoprijela v pijanosti kolar Ivan Z. ter mesarski pomočnik Janez R. Med pretepi je Janez udaril Ivana s steklenico po glavi in je moral poškodovanec kasneje iskati zdravniške pomoči.

Do hujšega pretepa je prišlo snoči tudi v neki gostilni na Ižanski cesti. Naši Barjani so sicer znani kot precej mirnoljubni ljudje, le včasih, kadar jih razgreje pijača, postanejo zgovornejši in ujedljiviji. Ko se je snoči zbrala večja družba domačinov v gostilni na Ižanski cesti, je bilo sploščka vse mirno veselo in zadovoljno, šele, ko se je oglasila harmonika in ko so prišli v gostilno neki fantje, je prišlo do prikih opazk in končno že po polnoči do prepira, pa tudi takrat še ni kazalo, da bodo fantje naskočili. Ko pa se je med njimi pojavil posestnik Feliks S., in jih skušal pomiriti, so planili nekateri pokonci. V trenutku se je razgibala vsa gostilna in že je bil pretep tu. Najprej je potegnil nož eden izmed fantov, nato pa so že imeli nože v rokah tudi drugi in kmalu se je zgrudil zaboden v vrat in poškodovan tudi po trebuhu posestnik Feliks S. Med splošnim pretepanjem sta obležala ranjena in oklana tudi posestnikova sinova Alojzij V. ter Stanko J. Čez čas se nastopili še drugi ljudje, ki so pretepače iztisnili iz gostilne in nudili ranjenecem prvo pomoč. Poškodbe vseh treh so bile izredno hude in so ljudje telefonično pozvali na Ižansko cesto reševalce, ki so vse tri ranjence prepeljali v Leončiče. Kakor nam poročajo, je stanje Feliksa S. izredno nevarno, dočim so poškodbe Alojza V. ter Stanka J. veliko lažjeja značaja. Vso zadevo preiskuje sedaj policija.

Zaradi poldneve je včeraj padla v Bolgarski ulici služkinja Katarina Ušpenec, ki si je pri padcu prebila črepijo na glavi. Na Tržaški cesti na Glincah je padel na poldnevnih tleh tapetnik Alojz Košir, ki si je zlomil levo nogo.

Opolnoči s samokresom na pokopališču

Pustolovščina dveh fantov, ki sta na sveti večer nabirala vosek pri Sv. Križu

Ljubljana, 5. februarja. Svojei umrli imajo lepo navado na sveti večer pripraviti sveče in okrasiti grobove z božičnimi drevesci. Ko sveče dogorijo, pridejo revni ljudje in odnesejo z grobov vosek ter ga prodajo. Vosek je po 6 do 7 din kg. Pobiranje voska je dovoljeno, toda nekateri to zlorabljajo in odnašajo z grobov ne samo vosek, temveč cele sveče. Dva mlada fanta, ki sta se morala zaradi nabiranja voska na pokopališču pri Sv. Križu zagovarjati pred sodniškim kazenskega senata, sta na sveti večer lani na prav pustolovski način izkoristila priliko. Prišla sta pred polnočjo na pokopališče po vosek. Tedaj pa so sveče komaj prižgali, zato sta zopet odšla, tako sta se vsaj zagovarjala. Najbrž je bilo pred polnočjo še preveč ljudi na pokopališču. Za pobiranje voska bi bil čas ugoden kljub temu, a fanta sta hotela svoji vredni nadlažiti ne samo z voskom, temveč tudi v svečami. Po polnoči sta se zopet vrnila. Samo ob nekaterih grobovih so se stali in molili ljudje, sveče pa so gorele na mnogih grobo

Zima na Sorškem polju

Vlak hiti čez ravno Sorško polje. Popotnik gleda iz toplega voza skozi nekoliko odmrzle roze zamreženo okno. Čez vso pokrajino, nad katero sneži, se pogrnjen bel prt. Kljub temu, da razen malih gozdičkov, kjer se pod snežno odejo sibiho vitka stebela dolgovetnih brez in temno zelenih smrek ni nobenega pravega skrivališča za divjad, ni opaziti življenja. Se celo pri samih črnih kupih gnojja, ni videti ne sivih in ne črnih vran. Vlak hiti dalje. Tam, blizu praznega kozolca na sanjajoči njivi so se pojavile tri temne pike. Čim bliže prihaja vlak tem bolj se izoblikujejo v ptice. Ko jim vlak privozi vstrice, popotnik spozna tri jerebice. Zalostno čepa na bellem, mrtvem mrtvaškem prtu. Popotnik se zamisli, kako je bilo na polju nekoč. Kadar koli se je vozil čez to lepo Sorško polje, je gledal skozi okno. Koliko je bilo življenja. Na polju so bili kmetje z živino, nad poljem so plavale ptice. Jerebice pa so bile skrite v zeleni, v zlatorumeni, v belozeleni in končno v rjavi odeji. Zdaj ko pokriva prirodo bel mrtvaški prt, čepa zalostno in premražen na prosijo hrane. Saj je ni divjadi, ki bi bila tako odvisna od človeka, kakor je jerebica! Ko je popotnik zagnala rahla zelena odeja, vsa pretekla s pisanim cvetjem, široko Sorško polje, je bil za naše ljubke poljske kokoške pravi raj. Imele so udobna skrivališča v zelenih njivah in na pisanih tratah. Malo so stekle pred tistim, ki je hotel motiti njihovo idilično življenje, pa so bile že v varnem objemu matere prirode. Priroda pa jim je preskrbela tudi hrano. Med travo in mladim žitom je bilo polno mrčesa in poljev. Pridno so obrabale in čistile polje. Kmalu je bilo najti že kako seme pleva. Posebno pa so jim tekale mlade travice in mlada sočna zelčica. Ni se poznala škoda, ker je polje veliko in široko. Korist od njihovega žitja je bila veliko večja kakor pa škoda. Prav takrat, ko se je prebujalo novo življenje v jajčicah jerebic, pa je prišla prva nevarnost za jerebičji rod. Na polje je prišel kosci in odgnal nad marsikaterim jerebičjim gnezdom rahlo, zeleno, s cvetjem pretrkan odedo. V marsikaterem primeru je bila valeca mati ranjena od kose, ali pa je skrbni materi, ki je do zadnjega čepela na gnezdu, hotel prikriti svoj bodoči rod z krili, odletela, prav tako kakor cvetici, drobna glavica. Odgnjena je močno zalazila jajčeca so postala plen vran in srak. Srečno so izvalile tiste jerebice ki so si izbrale za gnezdišče žitno njivo. Srečna mati jerebica, ki je vodila, včasih celo blizu dvajset ključkov broječo družinico po zlatorumenem polju. To je bil pravi raj na zemlji. Vsega je bilo v izobilju. Idilično življenje jerebic je konec poletja zopet motil človek. Na polje je prišel lovec. Marsikatera družinica je izginila s polja, v največ primerih pa sta izkušena voditelja vsaj nekaj članov družinice spretno odvedla v varno zavetje. Največkrat so se poskrile v njivi cvetoče, močno dehteče ajde. Na polju je bilo vzdržljivo, dokler niso prišle frčati vprav iz tistega neba, s katerega je prijetno grelo poleti in jeseni jerebičji rod zlato sonce, bele, mrzle munice. Munice so se zgodile in zelenkasto rjavo jesensko odejo nadomešča bel, mrzel mrtvaški prt.

Ob progi že zopet čepa jerebice. Ko se jim bliža vlak, se dvignejo in odrče pod bližnji kozolec. Tam bodo prenočile. Tesno se stisnejo, tako da je videti v snegu samo velika temna kepa. Na polje lega mrak. Vlak je odhropel. V zvoniču v Crngrobu se zaziblje velik zvonec. Večerna pesem se razlega čez polje in utone tam daleč ob Savi v večernem, meglenem mraku. Z mrakom se prične drugo, nočno življenje.

Rdečerjav ropar, ki se je čez dan prikrival v brezovnem gaju, stopi na polje. Zdaj je varen. Sede in razmišlja kje bi naj bila nočjo večerja. »Snoči je bilo slabo, danes opoldne je bilo prazno. Kaj bo nočjo? Miši so skrite, zajci se ne slede, ker nečje izdati skrivališča. Dvorišča so zaprta!«

»Zelodec pa kruli in kruli: »Kaj bo nočjo?«

»Te vjem, te vjem! rezko zajekne v večerni mrak Lisjak dvigne glavo in zamrmra: »Kaj boš vjedel, si se večji revež kakor jaz!« Nad lisjakom je neslišno, kakor duh splavala sova.

Lisjak oprezno leze proti kozolcu. V mehko, svilnato dlako se natresajo drobni snežni kristali. Skozi kozolec, med praznimi sivimi latami dila zima svoj oster dih. Lisjak postoji in prisluškuje. Morda pa se bo le zaslišalo lisjakovim ušesom tako prijetno mišje cviljenje...

Kar pa prekine puščno tišino obupen vek. Lisjak obrne glavo in suče uhlje. Divja zavist mu zaigra po vsem životu. »Vrag! Opravi! je boljše kakor jaz!« In že zopet obupen krič, toda slabši kakor prej. »Ga je že zadavil! Kje neki ga je iztaknil?«

Ropar se dvigne in hiti, da izropa sosedu roparju zajca. Kar pa obstane kakor bi okamenel pred črno kepo Svoke Perje frči. Beli ostri zobje držijo dve glavici in eno krilo. Dve jerebici sta mrtvi na mah, ena se izpuči. Nekaj časa bega po temi, nato pa pade utrjena v sneg. Ker je jerebica sama in izmučena, jo hudo zebe. Težko čaka jutra. Proti jutru se zjasni. Storžič zopet enkrat, po več meglenih dnevih, žari v zlati jutrnji zari. Nad belim prtom, ki pokriva Sorško polje, plava vsa prezebljena gladna vrana. Od veselja se zadere. Za danes je preskrbljena. Na krilih ranjena jerebica, ki se je bila ponoči rešila iz lisjičjega zobovja, umira v trdih udarcih močnega vranjega kljuna.

Tri trope jerebic so se srečno zbrale in v hudih dnevih tudi sporazumele na krmišču za vajo. Ne godi se jim slabo, ne manjka jim suhe in tudi ne sveže hrane. Vran je malo. Pred tistimi pa, ki so še ostale, jih čuva gost trnjev grm. Vsak dan prihaja človek. Nosi sicer puško, toda ne strelja. Nekoč je počil, toda ne po jerebicah. Med strelom je omahnil sivi ropar, ki je najbolj nevaren jerebičjemu rodu. Tri dni po vrsti je priplaval in vsakokrat okoli polnočja, ko so se jerebice, premražene od ostre zimske noči, grele v prijetnem opoldanskem soncu. Kakor kamen je bil treščil iz neba kragulj in vsakokrat je odnesel plen. Ko je prišel četrti, je prejel plačilo.

Nekaj trop jerebic je že prikritih v gozdičkih, toda ne bo dolgo in tudi one bodo prisiljene zapustiti precej varna skrivališča in se približati človeškim domovom. Naganja jih glad.

Pod kozolci pa stoje čudne mreže. V mrežah so nasute najrazličnejše jerebičje slaščice. Prestradane jerebice v gozdičkih so se dvignile in priletele pod kozolec. Nekaj časa nezaupljivo motre nudene jim dobrih. Končno jih premaga glad. Ko je v mreži prva, ji sledi še druge. Vratca so zaprti. Jerebice frfotajo, ko se jim približa človek. Toda ni pomoči. Odnese jih domov in zapre v prijetno veliko šrambo. Vsega imajo v izobilju kakor poleti na zelenem polju. One so rešene! Ko bo dahnala priroda prvi rahli pomladni dih in se porodi v njih srčecih ljubezen, bodo zopet proste. — a.

Zagrebsko »Dečje carstvo« je gostovalo z dečjo igro »Pri treh mladenkah«

Popoln uspeh malih hrvatskih igralčkov, pevčkov in plesalčkov v naši operi 2. t. m. dopoldne

V Ljubljani, 3. februarja. Kdor koli je imel srečno misel, da je po vseh dečjih carstvih, gledališčih otrok, iz Zagreba v Ljubljano, je storil koristno, nacionalno delo. Nudil je s hrvatsko dečjo igro slovenskim otrokom izreden užitek, hrvatska deca, ki je bila, plesala in igrala, pa je nedvomno imela največjo radost in zadovoljenje, da je našla pri slovenski deči tako tople odzive in tako velik uspeh.

Nabito polno operno gledališče po vseh prostorih, se dvoje rezervnih vrst stolov v pitličju in po ložah kar po deset in petnajst gledalcev je izražalo že površnem pogledu nenavadno veliko zanimanje slovenske dece in vobče slovenske družine za nadarjeno, pogumno in ljubeznivo hrvatsko otroško gledališče. Če si pa opazoval še obraze, oči, mimiko, gestikulacijo in vzklake naših malih slovenskih gledalcev, si videl, da je bilo tudi notranje doživljanje globoko in močno. Naša deca je brez težave razumela hrvatske sestrice in bratce ter sledila dogodkom, splošno in govornici na odru z napeto pozornostjo, pa tudi z uživanjem, kakor bi gledalo domačo igro.

Zagrebsko »Dečje carstvo« je nastopilo z osebjem nad 50 otrok, igralcev, glasbenikov in drugih pomožnih faktorjev v krasni, vseskozi veleokusni garderobi ter z vsemi rekviziti. In nudilo nam je odlično pripravljeno predstavo. Mladeni štola je predelal znano dunajsko, tudi pri nas dobro znano biografsko opereto »Pri treh mladenkah« za mladino v pravljico in dal vsebinski primeren etično vzgojni značaj.

Tukaj so tri mladenke (prav za prav male deklice), hčerke grofice, dobre, blage matere. Ali hčerka Bojana je zločestca in ošabno odklanja Bosiljko, hčerko bednega učitelja, a plesa. Bojana se upre celo materi in želji in ne popusti v svoji trnasti oholosti niti na prigovarjanje same kraljice. Zato jo Zeleni Neču (demon) odvade v sužnost. A prav plemenita Bosiljka reši Bojano, ki se je spokorila in spoznala, da so včasih reveži najbolj plemeniti in da ni med bogataši in siromaki v nesreči nobene razlike.

Igra v štirih dejanjih je prav spretno povezana z znano prisrčno Schubertovo glasbo, ki nudi obilje prilik za soliste, za duete, tercete, kvartete in zbor, pa tudi za razne plesne in rajanje. Vsa zasluga za lepo predstavo gre režiserju g. Titu Strojcu, ki je z vztrajnostjo in spretnostjo uvežbal in ukrotil živo srebro tolikih individualitet, dalje dirigentu Josipu Široli, ki je krepko in previdno vodil svoje male pevce in orkester, ter koreografiji Merc. Goritz-Pavličević, ki je naučila in vodila premnogo plesov s tolikim uspehom. Posebej je zbor prav dobro postavil profesor Rajčič.

Kajpak se je tudi talentirani deč tu pa tam zatknili govornica in so se pojavile pavze ter je ta ali oni pozabil svoj glaslek napeti do večje prodornosti. Ali vse to se je dogajalo celo prejšnji večer odraslim igralcem pri »Lumpacijū Vagabundec«. Zato nas pri deči trenutno škripanju v tempu ni motilo, saj je bila celotna uprizoritev zelo zadovoljiva.

Oo pasmeznih poročati je nemogoče, saj ima »gra nič manj kakor 32 vlog brez dvorskih dam, plesal in plesalcev. Omeniti pa je vendarle treba malo, zelo nadarjeno igralko tople govornice in očitne inteligence Dario Gasteiger, ki je bila zelo simpatična Bosiljka, odlično, jasno in dosledno izrazila Blankico Travinič, ki je zločestca Bojano osiveli lasje. Njegovo lepo zavihani kostanjevi brki so lepo zaključevali poteze njegovega obličja z visokim čelom in nežnimi lici. Te poteze so doprinala k vtisu močnejše energije, izražene v vsej njegovi pojavi.

Poteze njegovega obraza, izražajoče železno voljo, bi bile morda kazale na hladnega človeka, da ni bilo zapeljivo žarečega pogleda oč. Tudi tu na tem veseljia in razigranosti polnem večeru se je videlo, kolika moč se širi iz teh zenic, ki so se zdele zdaj nejasne, temnega otenka. Čelo se ni dalo opisati, bilo je ponosno in obenem mikavno. Skratka, v tem možu je bilo mnogo čarov, s katerimi je vplival že na marsikatero bitje od najbolj robatih in neizobraženih do najdelikatnejših in najljubljih ženskih duš, duš moderne civilizacije.

— In vendar ima moj lepi bratranec že pet križev na ramah, — je dejal Marc, na katerega je tudi vplivala ta trajna mladostnost starejšega moža.

— Da nima hčere, ali bi postali vi njegov dedič?

— Je vprašal drugi mož.

— Seveda, — je odgovoril zastopnik mlajše veje.

Njegov odgovor je izvenel brez prizvoka bahavosti ali obžalovanja. In vendar je bil siromak. A tudi on je imel hčerko, svojo ljubljeno Françoise.

Nji na ljubo bi si bil želel knežjega sijaja, s kakršnim se je lahko ponašala glava rodu. Toda Marc je imel dušo pravega plemiča. Na dnu svojega srca in s svojimi usti je izražal do bogastva tisti delikatni občutek, ki ni niti zaničevanje, niti brezbril-

nost, temveč nekakšen občutek ponosne nepristnosti.

Sicer je pa v njegovem sedanjem pogovoru prevladovala očitna rezerviranost in zgolj iz vidnosti je izmenjal nekaj besed s svojim tovarišem. Le-ta pa menda ni izgovoril nobene besede brez gotovega tajnega namena. Pri tem je obenem proučeval nežni, toda malo zgovorni obraz markiza de Valcor-Plesguen. Meril ga je sicer s plahimi, toda ostrimi pogledi, kakor da mu gre bolj za to, da spozna njegov značaj, kakor je hotel sam priznati.

Moža, ki so ju vezali doslej slučajni stiki družabne vidnosti, sta bila poprej malokdaj skupaj. Marc ni videl v Joseu Escaladasu nič drugega, nego uslužbenca, skoraj bi rekel prisklednika svojega bratranca. Odkar je bil pripeljal markiz tega moža s seboj z ene svojih prvih ekspedicij, je ostal Escaladas priklenjen k njegovi usodi in njegovim veleposlovom, ne da bi kdo točno vedel, s kakšno pravico, ne da bi kdo vedel, kakšne usluge bi mogel storiti svojememu prizanesljivemu gospodarju.

Nikoli ni de Plesguen simpatiziral s španskim meščancem. Ta rezerviranost se je izpremenila pri de Plesguenu v nezaupanje, odkar se je Escaladas, ki je bil dve leti ravnatelj ene izmed tvornic kavčuka, ustanovljenih po Renaudu na ameriškem ozemlju, nenadoma vrnil v Evropo.

Ta povratek, navidez posledica zdravstvenih razlogov, je pomenil veliko spremembo v Bolivijskem vedenju in življenju. Marc se je vpraševal, kako je mogoče, da ta izprememba ne vzmernirja Renauda

Iz Celja

—c Na ljudskem vseučilišču bo predaval drevi ob 20. univ. prof. dr. Fran Mesesal iz Ljubljane o slovenskih slikarjih Janezu in Juriju Subicu. Predavanje bodo spremljale lepe skiptične slike, barvni fotografski posnetki najboljših del naših slavni slikarjev Subicev.

—c Razmere na delovnem trgu. Pri celjski borzi dela je bilo 1. t. m. v evidenci 849 brezposelnih (704 moški in 145 žensk) nasproti 736 (598 moški in 138 žensk) dne 20. januarja. Delo dobi 20 rudarjev v rudniku Ivančji pri Uziški Požegi, po 1 krojač, pekar in hlapec, 16 kuharic, 12 kmečkih del, 6 služkinj, 2 sobarici ter po 1 natakarica in postrežnica.

—c Umrl je v soboto popoldne po dolgem trpljenju v starosti 36 let celjski veletrgovec g. Gustav Stiger. Pogreb bo v torek ob 16. iz mrtvašnice na mestnem pokopališču v Celju. V petek je umrl v Medlogu pri Celju 80letni posestnik Maks Lipovšek, v celjski bolnici pa je umrla 80letna občinska reva Helena Velerjavec s Studenca pri Veliki Pirešici.

—c Tri nesreče. V Gruškovcu pri Humu ob Sotli se je 15letni dlnar Avgust Jančin pri igranju s samokresom po nesreči obstrlel. Kroglja ga je zadela v levo roko. Na Lahomnem pri Laškem si je 76letna gospodinja M. Freceotova doma pri padcu zlomila levo roko v zapetju. V Trbovljah si je 16letni krojaški vajenec Slavko Leskovek pri padcu zlomil desno nogo nad kolonom. Ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnici.

Iz Ptujja

Led je Dravi odtrgal več mlinov. Čim je nastopilo južnejše vreme, plavaljo po Dravi večje plošče ledu, ki so zlasti nevarne lesenim mostovom in mlinom ob bregu. Tako je led v odseku Obrež—Ormož odtrgal velik mlin, last g. Zadravca iz Ormoža, ga gnalo po Dravi navzdol v smeri proti Varaždinu. V veliki nevarnosti je bil tudi leseni most pri Ormožu, kjer se je razbil mlin, ki ga je prav tako Drava nosila s seboj. Po Dravi so plaval še trije drugi mlini, ki pa so srečno prešli med kozami lesenega mostu. Veliki mlin, ki se je zagvoznil med mostnimi kozami, so odstranili po težkem napornem delu in tako rešili most. Na mostu samem ni dosti škode, pač pa imajo lastniki mlinov precej škode, ki jo cenijo na okroglo 100.000 din.

— Še ena žrtev mraza. Nedaleč od Šikol pri Cirkovcih se ljudje našli na cesti zmrznjenega in že mrtvega 80letnega preuzitkarja Ludvika Skriblerja. Domnevajo, da je starček na potu domov na cesti omagal.

LIPSKI POMLADNI SEJEM 1940.

od 3. — 8. marca

in častni zastopniki

50% popusta na nemških železnih, znatni popusti v drugih državah.

Vsa pojasnila dajejo:

ZVANIČNI BIRO LAJPCIGSKOG SAJMA BEOGRAD Knez Mihajlova 33/L

Prijavite se pri zastopniku zaradi preskrbe brezplačnega vizuma najkasneje do 13. februarja 1940.

Ing. G. TÖNNIES, Ljubljana, Tyrševa 33 — Telefon 37-62.

JOSIP BEZJAK — Maribor, Gosposka ul. 25. Telefon 20-97.

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Prekliti izjave beseda Din L.— davek posebej. Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 5.— Din.

CONTINENTAL

na ugodne mesečne obroke

Ivan Legat

Ljubljana, Prešernova 44
Maribor, Vetrinjska 30

Male oglase

»Slov. Narod«

sprejema uprave do 9. ure dopoldne

ZA VSAKO PRILIKO

najboljša in najcenejša oblačila si nabavite pri
PRESKER
Sv. Petra cesta 14.

POSTREZNICO

za dopoldanske ure v šiški sprejemnem. — Naslov in upravi Sl. Naroda. 492

PRODAM

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 5.— Din.

OREHOVA JEDRCA

nova, sortirana cvetlična med in medico dobite najceneje v
MEDARNI
Ljubljana, Židovska ul. 6. L.

FIZOL ZA KUHO

dobite poceni pri
SEVER & KOMP.
Gospodarska cesta 5
13. L.

NARODNA TISKARNA LJUBLJANA

IZVRŠUJE VSE VRSTE TISKOVIN

PREPROSTE IN NAJFINEJŠE

Najboljši vodnik po radijskem svetu je „NAŠ VAL“

sporedi evropskih postaj na vseh valovih, strokovni članki, roman, novela, novice z radijskega in televizijskega sveta, filmski pregled, nagradni natečaj, smešnice. Izhaja vsak petek in je tudi lepo ilustriran: UPRAVA: Ljubljana, Knafljeva ulica 6. Mesečna naročnina samo 10.— dinarjev!

PREMOG KOKS · DRVA

nudi

I. POGAČNIK

BOHORICEVA 5 — TEL. 20-59
Postrežba brezplačna!

REDKA PRILIKOST

Zaradi preselitve naprodaj lepo urejeno posestvo, enonadstropnica s 7 sobami, 6 postranskimi prostori, W. C., voda, elektrika, kanalizacija, 3 gospodarska poslopja, dvorišče, skalnata klet, lep vrt, poln sadnega drevja in vrtlic v Rajhenburgu, 2 minuti od kolodvora. Cena 120.000 din in njiva za din 20.000. Informacije pri Fr. Lesjaku v Rajhenburgu. 491

V BREZICAH

prodam pritično enostanovanjsko hišo s krasnim vrtom tik kolodvora zaradi družinskih razmer. Točne podatke daje dr. Zdošek v Brezicah. 494

KUPIM

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 5.— Din.

RADIATORJE

rabljene, pločevinaste, od 4 do 5 kv. m plošve po komadu, in pocinkane cevi 1/2 col, kupim. Lavrič, Mengeš 135. 490

Inserirajte v „SLOV. NARODU“

Daniel Lesueur

Krinka ljubezni

Roman

Jose Escaladas je zašepetal svojemu tovarišu: To je flirtanje, ki se mi pa zdi to pot resno.

— Flirtanje! — je ponovil Plesguen, ki ga je ta beseda neprijetno zadela. — Morda razpletata svoj flirt zavoljo svojih otrok. Michelina in Herve sta določena drug za drugega. Njuna zaroka bo kmalu razglašena in sicer pred vso družbo.

— Oho, — se je začudil drugi, — da se ta dva ljubita, o tem ni dvoma. Mislim pa, da niti roditelja še nista spregovorila zadnje besede. Kar poglejte ju. Mar nista lep par?

Ze tretjič sta se gospodar in njegova spremljevalka približala kramljajočima. Električna luč je povsem razsvetlila Renaudov obraz in postavlo. Bilo je res: takoj na prvi pogled ni bilo mogoče dvomiti, da je to nekd. Njegova sloka in prožna postava s širokimi rameni se je odražala izpod njegove obleke z elegantno svežostjo. Bil je gologlav, da so se

osiveli lasje. Njegovo lepo zavihani kostanjevi brki so lepo zaključevali poteze njegovega obličja z visokim čelom in nežnimi lici. Te poteze so doprinala k vtisu močnejše energije, izražene v vsej njegovi pojavi.

Poteze njegovega obraza, izražajoče železno voljo, bi bile morda kazale na hladnega človeka, da ni bilo zapeljivo žarečega pogleda oč. Tudi tu na tem veseljia in razigranosti polnem večeru se je videlo, kolika moč se širi iz teh zenic, ki so se zdele zdaj nejasne, temnega otenka. Čelo se ni dalo opisati, bilo je ponosno in obenem mikavno. Skratka, v tem možu je bilo mnogo čarov, s katerimi je vplival že na marsikatero bitje od najbolj robatih in neizobraženih do najdelikatnejših in najljubljih ženskih duš, duš moderne civilizacije.

— In vendar ima moj lepi bratranec že pet križev na ramah, — je dejal Marc, na katerega je tudi vplivala ta trajna mladostnost starejšega moža.

— Da nima hčere, ali bi postali vi njegov dedič?

— Je vprašal drugi mož.

— Seveda, — je odgovoril zastopnik mlajše veje.

Njegov odgovor je izvenel brez prizvoka bahavosti ali obžalovanja. In vendar je bil siromak. A tudi on je imel hčerko, svojo ljubljeno Françoise.

Nji na ljubo bi si bil želel knežjega sijaja, s kakršnim se je lahko ponašala glava rodu. Toda Marc je imel dušo pravega plemiča. Na dnu svojega srca in s svojimi usti je izražal do bogastva tisti delikatni občutek, ki ni niti zaničevanje, niti brezbril-

nost, temveč nekakšen občutek ponosne nepristnosti.

Sicer je pa v njegovem sedanjem pogovoru prevladovala očitna rezerviranost in zgolj iz vidnosti je izmenjal nekaj besed s svojim tovarišem. Le-ta pa menda ni izgovoril nobene besede brez gotovega tajnega namena. Pri tem je obenem proučeval nežni, toda malo zgovorni obraz markiza de Valcor-Plesguen. Meril ga je sicer s plahimi, toda ostrimi pogledi, kakor da mu gre bolj za to, da spozna njegov značaj, kakor je hotel sam priznati.

Moža, ki so ju vezali doslej slučajni stiki družabne vidnosti, sta bila poprej malokdaj skupaj. Marc ni videl v Joseu Escaladasu nič drugega, nego uslužbenca, skoraj bi rekel prisklednika svojega bratranca. Odkar je bil pripeljal markiz tega moža s seboj z ene svojih prvih ekspedicij, je ostal Escaladas priklenjen k njegovi usodi in njegovim veleposlovom, ne da bi kdo točno vedel, s kakšno pravico, ne da bi kdo vedel, kakšne usluge bi mogel storiti svojememu prizanesljivemu gospodarju.

Nikoli ni de Plesguen simpatiziral s španskim meščancem. Ta rezerviranost se je izpremenila pri de Plesguenu v nezaupanje, odkar se je Escaladas, ki je bil dve leti ravnatelj ene izmed tvornic kavčuka, ustanovljenih po Renaudu na ameriškem ozemlju, nenadoma vrnil v Evropo.

Ta povratek, navidez posledica zdravstvenih razlogov, je pomenil veliko spremembo v Bolivijskem vedenju in življenju. Marc se je vpraševal, kako je mogoče, da ta izprememba ne vzmernirja Renauda

in kako more še vedno smatrati tako sumljivega človeka za tovariša, skoraj bi rekel za svojega intimnega prijatelja. V tistem trenutku sta napravila sarkazem Escaladasovega glasu, ko je govoril o svojem dobrotniku in oster, prodoren izraz njegovih temnih, žarečih oči, na Plesguena vtis, ki bi bil postal naravnost neznošen, če bi bil trajal delj časa.

Kar je vrgel cigaro proč, rekoč: Oprostite, vračam se v salon. Moja hči nima več matere, da bi jo spremljala z očmi, kadar pleše. In moj dragica se nikoli polno ne zabava, če ne vidi kje v kotu starega obraza svojega očeta.

Escaladas je odprl usta,

DNEVNE VESTI

— Uredba o državnih upokojencih. Glede na posredovanja nekaterih upokojen-skih organizacij na pristojnih mestih, kaj je z njihovo uredbo, je pristojna iz Beogra-da, est, da je ministrstvo financ z izde-lalo novo uredbo, ki bo stopila v veljavo 1. aprila.

— Dolžniki drž. hipotekarne banke ne bodo oproščeni. Finančno ministrstvo opo-zarja dolžne drž. hipotekarne banke naj ne nasejačajo vsem, da bodo opro-ščen. dolgov. Mnogi dolžniki DHB zadnje čase ne odplačujejo več redno svojih dol-gov, kar so nasledili v veljavo. DHB je razumevanje do dolžnikov, ki so zašli v težave zaradi slabe letine in podobnih pri-merov ter je potrpežljiva z njimi, če niso re-dno plačevali svojih dolgov. Nikakor pa ne bo mogla priznati dolžnikov, ki bi dolgovne sicer redno odplačevali a jih ne odplačujejo v pričakovanju novih olajšav ali odločno celo odpisov.

— Nemci izčejo v naši državi rezinca nafte. Zadnje čase se mudi skupina Nem-cov v Koprivnici, kjer raziskuje ležišča nafte. Geološko je namreč ugotovljeno, da so najbolj bogata ležišča nafte v Jugosla-viji v črti od Selnice v Medmuriu do Ludbrega in Koprivnice proti Virovitici. Mnoge strokovne komisije so ugotovile, da so ta ležišča dovolj donosna za eksploa-tacijo. V Koprivnici so pristopili nemški tehnični strokovnjaki in finančniki. Ta skupina Nemcev preiskuje teren z dovo-ljenjem oblasti in sicer za turizem »Jugo-petrole« in »Selmose«. Tvrdis »Selmose« ima sedež v Hannoveru. Nekateri si obetajo od tega raziskovanja zelo mnogo ter pričaku-jejo, da bo kmalu prišlo do širokotežne eksploatacije ležišč nafte.

— Redigrana je nova uredba o jugoslo-venskem Feniku. V trgovinskem minist-rstvu so redigrali novo uredbo o jugoslo-venskem Feniku, to se pravi o portfelju bivšega Feniksa, zavarovalnice na Duna-ju. Po tej novi zavarovalnici ne bodo ime-li pravice za odkup do 1. julija t. l.

— Nadajanje redukcije v tovarnih ceme-nta. Nedavno je cementarna »Split« v Splitu odpuštila 700 delavcev, ker je zad-nje čase zelo majhna poraba ceme-nta in skoraj povsem ustavljen izvoz. Zdad pa poročajo, da sta prenehali obratovati tu-di cementarni »Adria Portland« v Solinu in »Dalmacija« v Kaštelu Sućurcu. Ti to-varni sta zaposlovali tudi številne delav-ce in sta imeli že prej polne zaloge ceme-nta. Obrata nista ustavili prej samo zaradi tega, da bi delavstvo ne bilo pozni-mi brez zaslužka.

— Hrvatski učiteljski izstop iz Jugo-slovenskega učiteljskega združenja. Na veli-ko zborovanju hrvatskega učiteljskega v Zagrebu so večer učiteljske organizacije sklenile izstop iz Jugoslovenskega učiteljskega združenja v Beogradu ter prestopi-le v Zvezo hrvatskih učiteljskih društev v Zagrebu. Zveza, ki je delovala že svoje čase, je bila večer ponovno ustanovljena. Učiteljske organizacije in sicer 78 okraj-nih društev in 77 drugih so sklenile so-glasno likvidacijo sekcije Jugoslovenskega učiteljskega združenja za savsko in pri-morsko banovino.

— Trgovinska pogodba z Italijo. Iz Beograda poročajo, da bo se v tem mesecu sklical sestanek posebnih delegacij, ita-lijanske in naše z nalogo, da proučita vpra-sanje našega izvoza živine v Italijo.

— Rok za zamenjavo starih kovancev. Pred dnevi smo poročali, da bo treba sta-re srebrne kovanice za 50 din zamenjati do 16. t. m. Razen tega je pa treba ljudi opozoriti tudi na zamenjavo drugih sta-rih kovancev. Stari kovanci po dinarju morajo biti zamenjani do 20. aprila, sre-brni kovanci po 20 din, dalje 2 dinarski in za 50 par pa do 16. avgusta.

— Madžarsko - jugoslovenski pogajanj ne bo. Napovedanih madžarsko-jugoslo-venskih trgovinskih pogajanj ne bo, ker je bil dosežen sporazum po diplomatski poti. Na teh pogajanjih bi razpravljali v zvezi z vprašanjem podaljšanja trgovin-skega sporazuma.

— Stalni jugoslovensko-nemški gospo-darski odbor se bo sestel marca. Sestanek tega odbora bi moral biti sklican že v tem mesecu in napovedovali so, da bo najprej v naši državi. Zdad pa poročajo, da bo sklican prihodnji mesec ter da Nemci želijo, da bi se sestali v Berlinu. Na dnevnem redu sestanka bodo aktualna vprašanja, ki so se pojavila v zadnjih sedmih mesecih v medsebojnem trgovinskem prometu.

— Iz »Službenega lista«. »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 10. z dne 3. t. m. objavlja uredbo o raz-širitvi pokojninskega zavarovanja name-ščenec na zobne tehnike in strojnike s strojniškim izpitom, spremembe in dopol-nitve v taksnem in pristojbinskem pravil-niku, spremembe in dopolnitve v pravil-niku za izvrševanje zakona o sodnih tak-sah na račun za amortizacijo 3%nih obvez-nic za likvidacijo knetskih dolgov za pro-računsko leto 1939-40, razglas o sklicu ban-skega sveta in razne objave iz »Službe-nih novic«.

— Živalske kužne bolezni. Po stanju z dne 23. januarja je bila v dravski banovini svinjaka in parkijevka na 43 dvorih, ste-klina na 1, garji konj na 2 svinjska kuga na 16 dvorih in svinjska rdečica na 7 dvorih.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo oblačno, nestanovitno vreme. Večraj je deževalo v Ljubljani, Visu, Splitu, Kum-boru, Zirju in Dubrovniku. Najvišja tem-peratura je bila v Kumboru 17, v Dubro-vniku 16, v Splitu 15, na Visu 13, v Ljub-ljani 24, v Zagrebu in Sarajevu 2, v Beo-gradu 1. Davi je kazal barometer v Ljub-ljani 761,1, temperatura je znašala 0,0.

Iz Ljubljane

— Iz Drevi prvi ljubljanski koncert Marije Tutta. Koncertna pevka Marija Tutta je bila zadnja leta v Liberu v bivši češko-slovaški republiki, kjer se je udeleževala kot glasbena pedagoginja in koncertna pevka. Drevi bo njen prvi koncert v Ljub-ljani, na katerem bo nastopila z deli do-mačin in tujih kompozitov. Ga. Tutta je prišla v Ljubljano pred meseci in se je takoj uživala v naše glasbeno kulturno življenje. Na koncertu, ki bo drevi, bo pela dela skladateljev Marija Kogojca, An-tona Lajovicja, Lucijana Škerjanca, Slav-ka Osterca in Danila Švara. Imed tujih skladateljev bodo na sporedu Gluck, Scar-latti, Händel, Debussy, Ravel in Cerep-

nin, pa tudi španska, bosanska, madžar-ska in slovenska narodna pesem. Pri klavirju bo pevko spremljal dr. Danilo Švara. Spored prica, da bo koncert nudil izreden glasbeni užitek. Lepo petje in glasbo »lju-beče ljubljansko občinstvo ne bo zamudi-lo te prilike, da spozna koncertno pevko odličnih kvalitit, ki pripravila tudi skup-no z našimi priznanimi glasbeniki zgo-do-vinske koncerte, na katerih bo imela Ljubljana prvič priliko slišati skladbe sta-rih mojstrov, igrane na špinetu in z re-korderjem.

— Iz Drevi ob 20. bo igrala violinska vir-tuozinja D'Albore v mali filharmonični dvorani naslednji spored: Vitali: Chachon-na, Schubert: Sonatina v d-duru, Brahms: Sonata v d-molu, Veracini: Largo, Flocco: Allegro, Sarasate: Zingra reska. Pri klavirju Hubert Gieslen. D'Albore je odlična violinistka, nastopala je na koncertih po vsej Evropi ter imela povsod sijajne kri-tike. Letos koncertira prvič po Jugoslaviji. Predprodaja vstopnic v knjižarni Glasbene Matice.

— Iz Maškardna Sokola Vič »V belem carstvu«, ki je bila na pustno soboto večer v Sokolskem domu je tudi letos pri-vabila rekordno število obiskovalcev. Oku-sno okrašena in bajno razsvetljena dvor-na je takoj zbudila priskočno ka-nevalsko razpoloženje. Tudi letošnje dekoracije so bile zelo okusno prirejane in so jih izvršili bratje sami, za kar jim gre vse priznanje. Vse večer je trajalo prijetno razpoloženje, za kar so skrbeli bogato založeni buffe, dancin in bar, kjer smo dobili po izredno nizkih cenah vse, kar nam je pozeležo srce. Ob zvokih priznanega Falcton-jazza pod vodstvom br. Grdina so prišli na svoj račun vsi tako stari kakor mladi. Skrat-ka, bil je lep zabavni večer, ki bo ostal vsem v lepem spominu. Kot zaključek pu-stnega rajanja bo jutri zvečer ob 20. tra-dicionalni valčkov večer, na katerega va-bimo vse. Priprani smo da se bodo tu-di jutri prav tako imenito zabavali, kakor so se v soboto na maškardni. Vstop-nina za valčkov večer je samo 5 din.

— Iz Dipl. tehniki! Dne 11. febr. bo ob pol 9. uri dopoldne 16. redni občni zbor UDTKJ, sekcije Ljubljana v dvorani re-stavracije pri »Sestici«, Tyrševa cesta 6. Vabimo k polnoštevilni udeležbi. — Odbor.

— Iz članstva Jugoslovenskega touring-kluba, podružnica Ljubljana, opozarjamo, da bo naš redni letni občni zbor drevi ob 20. v dvorani restavracije Slamič, Gospo-svetska 6. 87-n.

— Iz Obupne ceste. Na cestah je obležalo vsepovsod mnogo snega, ki se s pugo-mi ni dal odtrgati, kasneje pa ga tudi niso od-metal. Ko je nastopilo južno vreme, se je prišel tajati in je hitro nastala povsod tra-snovidna brazga, ki se ji ni moglo ogniti. Brozga na cestah mešajo sedaj pešci ka-kor tudi vozniški, kadar pa privozi po cesti avtomobil, je joj Avtomobil razmetava-je brozgo daleč v stran in sproti obiziravajo pešce, ki se nimajo kam umakati. Najbolj običajno obliko neprijetnosti pešci na Celov-ski cesti nad Sisko, kjer zmanjka hodnikov ob straneh, dosti boljše pa tudi, na drugih cestah ni.

— Iz Zasedovan tat in vlomilce. Orožniki zasledujejo nekega Franceta Selinskega, ki je doma iz okolice Maribora. Selinske je bil nazadnje zaposlen v Beogradu, kjer je ukradel svojemu tovarišu Karlu Mežnaricu delavska knjižica, nato pa se odpravil na-zaj v Slovenijo. Prišel je v Celje, kjer se je izdal za Mežnarica in izvršil več tat-vin. Pred nekaj dnevi se je pojavil tudi v Mengšu, kjer je vlomil v neko stanovanje in odnesel več predmetov. Selinske se še sedaj kladi po deželi, kjer krađe vse, kar doseže.

— Iz V Ljubljani so umrli od 26. januarja do 1. februarja Vovk Ivana, roj. Cluha, 51 let, žena delavca, Vič 65, Gruden Franc, 48 let, železničar, Cesta na Brdo 131, Leder Jakob, 66 let, uradnik drž. žel. v p., Salezijanska ul. 11, Cerkevnik Rozalija rojena Trampus, žena vpk, žand. nared-nika, Rožna dolina, C. XXI/10, Jakobin Stanislav, 4 mesece, sin metlarja, Galje-jeva 98a, Likovič Uršula, roj. Jeraj, 80 let, delavka pivovarne »Unions«, Aljaževa ul. 3, Stergel Anton, 1 leto, sin biljevtarja, Sv. Florijana ul. 34, Pittero Alojzij, 57 let, skladatelj, Japljeva ul. 2, gospa Stehlej Marija, 91 let, branjčevka, Privoz 8, Odar Marija roj. Kocjančič, 60 let, vdova že-lezničarja, Vidovdanska c. 9, Kramar Ma-rija, 74 let, delavka tob. tovarne v p., Sv. Petra c. 85, Strubelj Antonija, 73 let, tr-govalka, Stari trg 3, Kunzel Neža roj. Par-keš, 83 let, vdova kurjača Mestne hranil-nice, Japljeva ul. 2, Knapič Katarina roj. Kopač, 76 let, žena delavca, Sv. Jerneja ul. 19, Skof Ivana roj. Kimovec, 62 let, žena čevljarja, Borštnikov trg 2, Grobelnik Marija roj. Pezdri, 73 let, vdova trošarin-skega preglednika Franca, Cvojsova c. 1, Rebek Ivana roj. Ahčin, 87 let, vdova dav-čnega inspektorja, Poljanska c. 16. — V ljubljanski bolnici so umrli: Fende Tere-zija roj. Habjan, 48 let, vdova kočjača, Pokopalška ul. 5, Hribar Franciška roj. Lovriha, 41 let, žena posestnika, Dolga njiva 18, obč. Velika Loka pri Novem mestu, Zagor Julijana, 14 let, hči posest-nika, Podplanina 8, obč. Draga pri Litli, Pirnat Katarina, 63 let, zasebnica, Mala vas 33, obč. Ježica, Tirič Marija roj. Gor-njenec vd. Bogme, 57 let, žena delavca, Štepanja vas 92, Majdič Ivana, 45 let, natakarica, Cesta dveh cesarjev 135, Jeraš Janez, 4 mesece, sin tkalca, Srednje Ga-meljne 34, Javornik Jakob, 70 let, po-sestnik, Veliko Mlačovo 15, obč. Silivca-Zalna, Oblak Jože, 9 mesecev, sin delavca, Brezovica 73 pri Ljubljani, Malnar Jože, 9 let, sin delavca, Dupleka 28 pri Kamniku.

Mariborske in okoliške novice

— Nočno lekarniško službo imata teko-či teden Albaneževa lekarna pri sv. An-tonu na Frankopanovi 18, tel. 27—01, ter Königova lekarna pri Mariji pomagaj na Aleksandrovi 1, tel. 21—79.

— Rezervni častnikom. Razpisan je natečaj za sprejem rezervnih peš. in art. podporočnikov in poročnikov za aktivno službo. V postev pridejo letniki 1909 in mlajši samskega stanu, ki so končali rez. ofic. šolo in niso v sodni preiskavi ali so-dno kaznovani ter so jugoslov. porekla. Na-tačnejši pogoji so razvidni na objavi deski mestnega vojaškega urada v Mari-boru, Slomškovi trg 11.

— Važno za delodajalce. Pozivajo se vsi delodajalci, naj takoj predložijo davčni

— Iz Izgubil je snoči v kinu Moste žel. sez. delavec listico s svojimi zelo važnimi dokumenti in skromnim mesečnim zaslužkom. Pošteni najditelj naj za nagrado vr-ne stvari v najbližji pol. stražnici.

Zamenjava starih kovancev

Prejeli smo: Mnogo nevolje in težav je napravila od-redba poštne direkcije podoželskim po-štam da od 1. februarja dalje ne smejo sprejemati kot plačilno sredstvo stare 50 dinarske novce, kar je v nasprotju z na-redbo o pobiranju in zamenjavi novcev, ki jo je izdalo finančno ministrstvo in ki iz-rečno določa, da so ti novci v polni velja-vi do 16. februarja in da jih šele po tem času sprejema v zameno edino le Narod-na banka.

Prav bi bilo, da bi prav poštne podruž-nice, ki so na deželi eden izmed glavnih državnih uradov do zadnjega sprejemale omenjene novce, ki jih lahko nato po ura-dnem potu zamenjujejo v banki. Nerazum-ljivo je, kako se je mogla izdati taka za-javnost neprikladna naredba.

Poštni direkciji bi se moral dati podaljšani zamenjalni rok, da bi mogla še po 16. februarju zamenjati denar, ki bi ga prejela od podoželskih pošt. Tako bi bilo ustrezno vse min denar bi bil pravočasno odvzet iz prometa. Želimo, da bi se vsaj pri drugem pobiranju v avgustu, ko bodo prišli na vrsto zopet drugi novci, ne pri-petila slična za javnost nič kaj prijetna zadeva.

Kovačnica dinarjev na Mirni

Zadnji čas so šušljali po Mirni, da se v njeni okolici kujejo dvodinarski kovanci. Ko je zvedel to vodja orožniške postaje g. France Poženel, je takoj obvestil vse gostilne in trgovine, naj mu sporoče, če bi kdo opazil kak ponarejen kovanec. Še iste-ga dne popoldne je prišel star možak, ob-činski siromak Janez Kmet iz Mirne kupit v trgovino Matije Marina pol kg špeha. Plačal je s tremi dvodinarskimi kovanci (falzifikati) in s tremi pravimi. Domača hčerka Slava je takoj opazila, da so kovan-ci ponarejeni, predvsem zato, ker je bila opozorjena od vodje orožniške postaje. Ko je dejala, da za ponarejene kovan-ce ne proda špeha, je Kmet odšel, je takoj obve-stila o dogodku vodjo orožn. postaje Po-ženela, ki je odhitel s tovarišem Contalom in Ceplakom v stanovanje Kmeta, ki je takoj povedal, da ima 19 kovancev, katere mu je dal njegov sin Nace. Pri sinu Na-cetu so našli orožniki 24 kovancev in tudi model iz ilovice. Baj je ponarejal kovan-ce že poleti, ker pa so bili slabo izdelani, jih ni dal v promet. Podaril jih je 19 ocetu, ki je 86 let star in se ni bil kaznovan. Nace je malo omejen in vse skupaj ni res-na zadeva, sreča je le, da so orožniki tako hitro izsledili in razkrili kovačnico, ker ni izključeno, da bi Nace skušal napraviti boljše falzifikate. Oče bržkone ni vedel, da ima opraviti s ponarejenim denarjem.

Iz Krškega

Osebnost. Vodstvo orožniške postaje v Krškem je prevzel narednik-vodnik g. Franc Vidic, ki je prišel iz Krapine. Do-seđani komandir postaje g. Meršol bo ostal še nadalje na svojem položaju.

Normalizacija prometa. Zadnji sneg, ki je povzročil velik zastoj v prometu v spo-dnem Posavju, je že po večini spravljen s ceste, tako da je že zopet postavljena avto-busna zveza Krško—Novo mesto. Tudi raj-henburški brod zopet prevaža preko Save.

Iz Zagorja

— Veliko pomanjkanje vode. Zaradi hu-dega mraza so ponekod zamrzle tudi glav-ne vodovodne cevi in bo treba doigo čaka-ti, preden se bo odtalal led v njih. Tako je n. pr. topliška šola že precej časa brez vode in jo je treba donášati za central-no kurjavo, za izpiranje angeliških stra-niš in za druge potrebe od studenca pri stari šoli. Višje ležeči kraji v Toplicah ka-kor tudi v Zagorju so skoro prav tako brez vode. V koloniji začne teči voda okrog pol 12. in takrat se vidi prizor, ki spomi-nja na kačasto vrsto ljudi pred trgovina-mi sredi najhujšega pomanjkanja med sve-tovno vojno. Negledna vrsta žensk in otrok z raznimi posodami se pomika do hidranta ki seveda do pol 2. ko ushane, skoro ne more ustreči vsem. Razmere so zares nevdružne. Kaj bi bilo, če bi nastal požar? S čim bi gasili v višje ležečih pre-delih? Res so zamrznjene cevi le prehod-na ovira, proti kateri ni pravega leka, znani pa so tudi nedostaki, ki jim je tre-ba napraviti odločen konec, naj stane kar hoče.

— Uspešna premiera zabavne igre »Za-drega nad zadreg« je ob nepričakovano številnem obisku pokazala, da razpolaga sokolski oder z vigrano dramsko družino. Igro je režiral br. Golob Franjo. Med gle-dalci smo v naše veselje opazili mnoge no-ve obraze, ki jih je pritegnil dober sloves oira. Prihodnji bodo uprizorili jedkega Nušičevega »Dre (Doktorja)«.

— Letniki 1890 do 1918: Vsi, ki ste pri-stojni v zagorsko občino, se morate, če tega še niste storili, zglasti do 25. t. m. z vojaškimi listnami pri vojaškem refe-rentu na občini in svrhu vpisa oziroma kontrole.

upravi soba št. 4 davčne knjižice v letni pregled. Ob pregledu se mora plačati ob-emem specialni doprinos za narodno obram-bu za čas od 1. 7. do 31. 12. 1939, v ko-likor že ni bil plačan 1. 1939. S. 1. janu-arijem 1940 se spreminja lestvica za usluž-benski davek in sicer samo za tedenske prejemke in specialnega doprinos za čunanje uslužbenskega daveka na tedenske prejemke in specialnega doprinos za obrambni fond se dobe pri davčni upravi soba št. 4.

— Ljudska univerza v Mariboru. Drevi bo predaval g. Franjo Pivko, pilot iz Ma-ribora, o vlogi letalstva v sedanjih vojni. S pomočjo skoptičnih slik bo prikazal med drugim tudi vse važnejše tipe letal,

katerih se poslužujejo velesile v sedanji vojni in označi njih lastnosti. Namen pre-davanja je seznaniti občinstvo s problemi vojne v zraku in pokazati pomen smotr-ne uporabe nadmočne aviacije v sedanji vojni.

— Novi grobovi. V Pekrah je umrla Ma-rija Fašman, stara 50 let. V Ciril-Metodovi ulici 18 je umrl delavec Konrad Sober, star 40 let. V splošni bolnici sta umrla Franciška Kolar, žena upokojenega pošt-nega poduradnika, stara 45 let, in delavec Marko Krajnc, star 74 let. Na Betnavski 91 je umrla najorjeva žena Jelena Turo-dič, stara 37 let. Ob železnici 8 pa je upo-kojeni poštni inšpektor Joško Sabrič, star 59 let. Zaljubljeni naše sozajle!

— Pevski zbor Glasbene matice ima drevi ob 20. izredno strogo obvezno pevsko vajo mešanega zbora.

— Strel v studenih. Ko se je bivša po-štna uradnica Josipina Josekov snoči na-slonila na okno, je nenadno počil strel z samokresa in jo je kregla lahno ranila. Prepeljali so jo v bolnico, za napadalcem pa poizvedujejo orožniki.

— Vse krajevo. V nekem prenočišču na Koroški cesti je neznanec ukradel hlapcu Jos. Čerču perilo, vredno okoli 300 din. — Iz neke gostilne na Aleksandrovi cesti je izginil trgovskemu sodniku Francu Kozuh 800 din vreden zimski plašč. — Na Vodnikovem trgu je bila okradena za-sebnica Marija Kerencič iz Aleksandrove ceste, ki ji je neznan žepar izmaknil roč-no torbico, v kateri je bilo nekaj drobiža.

— Smola. Danes je tšla prva številka novega mesečnika »Mariborski upokoje-nec«, toda izdajatelji so imeli smolo, ker je bila zaplenjena.

— Kronika nesreč se je pomnožila za dva primera. Na Koroški cesti je osební avto podrl 34letnega delavca Ivana Čer-ska iz Ruš, ki je obležal z zlomljeno le-vicev in so ga reševalci prepeljali v bolnico, na državni cesti pri Pesnici pa je padel 17letni vinčarski sin Emanuel Vinguš tako nesrečno s kolesa, da je obležal z zlomljeno desno nogo. Tudi Vinguš se zdravi v mariborski bolnici.

— Razdejanje. V neki gostilni na Melj-ski cesti je nastala rabuka v teku katere je neki vinjen moski razbil 5 šip ter povzročil okoli 200 din škode. Rabuki je napravila konec policija, ki je povzro-

Zbor naših marljivih kulturnih delavcev Ob obnem zboru muzejskega društva v Mariboru

Maribor, 4. februarja Muzejsko društvo v Mariboru vrši po-leg Zgodovinskega društva pomembno na-ravno-kulturno poslanstvo. Zaradi tega je vsakoletni občni zbor Muzejskega društva važen kulturni dogodek. Dopoldne so se v lepem številu zbrali člani Muzejskega društva k rednemu obnemu zboru, pred katerim je predaval prof. F. Baš o najd-bah v Jugovirjevi gramoznici na Pobrežju 1. 1938. S pristrnimi besedami je otvoril občni zbor društveni posle vodeči podpre-dsednik upokojeni šolski inšpektor dr. Leo-pold Poljanec, ki je pozdravil navzoče od-ličnike in društvene člane. Pregledno sli-ko o marljivem društvenem delu je podal tajnik prof. Baš. Spomnil se je tudi po-kojnega društvenega predsednika prelata dr. Kovačiča. Iskreno se je zahvalil vsem, ki so omogočili nakup gradu ter prepusti-tev grajskih prostorov pokrajinskemu mu-

čitelja rabuke, nekega 36letnega Antona B., aretirala. Zadeva bo imela svoje od-meve pred sodniki.

— Razne vesti. V Strossmayerjevi ulici je spreten žepar izmaknil posestnici Kri-stini Flašinger iz Ivanjev v Slov. gori-čah denarnico, v kateri je bilo 750 din go-tovine. — Na Aleksandrovi cesti je ose-bni avto podrl delavca Franca Vuka iz Do-goš, ki je obležal s poškodovano levo nogo. Mariborski reševalci so ga odpremili v bolnico. — Pri razdiranju odra v Narod-nem gledališču je padel drog na 40letnega delavca Ivana Macuna, ki je obležal s po-škodbami na glavi. Prvo pomoč so mu nudili poklicani mariborski reševalci. — Umetnemu slikarju Vladimirju Cebotorje-ru, stanujočemu na Koroški cesti 90 je došel še neznan žlikovec iz predsobe neke-ga odvtnika v Sodni ulici ukradel 4 sli-ke, vredne okoli 1200 din. — Na vogalu Tyrševe in Koroščeve ulice sta trčila osebni avto in sani. Pri karambolu je bil avto nekoliko poškodovan, hujše nesreče pa ni bilo. — Posestnik Anton Sulkovski iz Bresterne je prijavil policiji, da so iz-ruvali in ukradli na starem mestnem po-kopališču železno ograjo z grobnice Koha in Morena ter povzročili nad 300 din ško-de. — Na Aleksandrovi cesti je delavec Anton Kanceler iz Siko tako nesrečno pa-del, da je obležal s hudimi poškodbami na levi in levi nogi. Reševalci so Kancelerja prepeljali v splošno bolnico.

— Mariborsko vreme. Večraj je znašala temperatura 0 C, davi pa —3. Vremen-ska napoved pravi, da se bo vreme zbolj-salo.

Požar vrh Pohorja

Maribor, 4. februarja Ko so bili turisti davi že na smuči, je nastal v »Planin« ognj. Pretežno leše-na stavba je bila v kratkem kup razvalin in žalostno pogorišče. »Planinka« je bila zgrajena l. 1912 kot depandanca Ruske koč. Škode je nad 300.000 din. »Planinka« je bila zavarovani pri dveh zavarovalnicah in je bila last Podravskega podružnice SPD v Rušah. Inventarja ni bilo mogče rešiti, ker so okna zadelana z rešetkami. »Pla-ninka« je imela 11 sob in druge pritliki-ne.

Božo Gajček prvak Maribora v smuških skokih Skakalni tekmi na Betnavi je prisostvovalo več tisoč gledalcev

Maribor, 4. februarja Na podseznih smuških skakalnicah na Betnavi so bile popoldne po predledu 5 let smuške skakalne tekme, ki so kljub razmeroma neugodnemu vremenu privla-bile mnogo gledalcev. Že kmalu po 12. so romale pravitave karavane radovedne-žev na smuče, peš in z izvoški proti Be-navi, kjer so se razmestili okrog ogromne skakalnice, ki jo je Mariborski zimsko-sportni podsavez letos popravil in uredil, tako da so mogli prirediti na njej skakal-ne tekme in sicer za prvenstvo Maribora. Izmed 25 prijavljenih tekmovalcev se jih je udeležilo tekmovalja 21 tekmovalcev, med njimi seveda največ Mariborčanov, ki so se letos prvič predstavili kot izvežbani in dobri skakači. Startali so tudi tekmo-valci z Gorenjskega, ki pa so morali pre-pustiti prva mesta Mariborčanom. To za Mariborčane razveseljuje dejstvo moramo posebno poudariti, ker nismo imeli do le-tos izvežbane skakalne garde.

Današnje tekmovalje za prvenstvo Ma-ribora se je z zakasnitvijo pol ure pričelo ob 14.30. Na častni tribuni so bili zbrani mariborski odličniki, med njimi mestni poveljnik general Golubović, sreska načel-nika dr. Šiška in Eilett, magistratni re-ktor Rodošek kot zastopnik mestne ob-čine in župana. Najprej je vsak tekmoval-ec napravil poskusni skok in sicer s tri-četrtinskim zaletom. Prva vrsta skokov je prinesla mnogo padcev, vendar so neka-ri skakali v odličnem stilu. Zatem je sledilo tekmovalje v konkurenci. Vsak tekmovalce je napravil dva skoka, napo-sled pa najboljši skakači še po en skok s polnim zaletom. Što je za nov rekord na betnavski skakalnici, ki ga je pred petimi leti dosegel Norvežan Guttorsom s skokom 43 m. Rekorda odličnega Norvežana

ni mogel nihče zboljšati in je Pepevnik, ki je tekmoval izven konkurence in ki je član SK Innsbrucka, dosegel le 35 m. To je bil tudi najdaljši današnji skok na bet-navski skakalnici.

Zvečer so se tekmovalci in funkcionarji zbrali pri »Orlu«, kjer je bil družabni se-stanek in na katerem so bili razglašeni rezultati, ki so naslednji: 1. Božo Gajšek (SPD Maribor) 140,2 točke (28, 28 m); 2. Franc Čop (SPD Maribor) 139,7 (27,5, 27 m); 3. Vinko Kavalar (SK Hirijs, Ljub-ljana) 139,1 (29, 28 m); 4. Stanko Kodel-č (Bratstvo, Jesenice) 138,6 (28,5, 24 m); 5. S. Skofič (SPD Maribor) 135,6 (26,5, 27,5 m); 6. Gregor Klančnik (Dovje-Moj-strana) 133,5 (29 p, 29 m); 7. Ivan Heller (SK Rapid, Maribor) 124,6 (22, 25,5 m); 8. Tone Razinger (Bratstvo, Jesenice) 120,7 (27,5 p, 27 m); 9. Kurt Welje (ISSK Maribor) 120 (23 p, 24 m); 10. Ernest Marguč (ISSK Maribor) 114,9 (27 p, 27); 11. Karel Sodce (SK Maraton) 110,8, sle-dijo Ivan Sojčič (Maraton) 108,6, Karel Faneli (ISSK Maribor) 104, Ivan Skočir (ISSK Maribor) 98,5, M. Habijančič (Ma-raton) 92,4, V. Marbel (Maraton) 91,2, H. Strohsak (ISSK Maribor) 85,9, Leo-pold Krajncič (SK Železničar) 85,4, Josip Herič (SK Železničar) 79,5, in Alojzij Kralj (Maraton) 72,4.

Pokal mestnega župana dr. Juvana si je pridobil Božo Gajšek, ki ima vse pogo-je, da si pripori tudi nadaljnje lavorice.

Organizacija današnje prireditve sicer ni bila taka, kakor bi morala biti, vendar je bila v splošnem dobra, zlasti, če upošte-vamo vremenske nepravilke, saj je ves čas tekmovalja deževalo, in dejstvo, da zahte-vajo prireditve kakršna je bila današnja, ogromen aparat in izvežbanost. Prireditve sama je potekla brez najmanjše nezgode, dasi je bilo mnogo padcev.

Maribor se poslavlja od Kurenta

Nešteto predpusnih prireditev v mestu in na periferiji

Maribor, 4. februarja Blüža se konec letošnjega predpusa. Maribor je navzile raznim togebom našega časa dobro izrazil razmeroma kratki čas letošnjega skopo odmerjenega predpusa. V polnem višku predpusnega razpoloženja je potekal tradicionalni in vzorno orga-nizirani planinski ples, ki je med najpopu-larnejšimi družabnimi prireditvami v Ma-riboru in ki je potekel v najlepšem raz-položenju in ob poskočnih zvokih vojaške godbe pod vodstvom kapelnika J. Jiran-ke do rane ure. Razgibano je bilo snoči v bajno okrašenem Sokolskem domu, kjer je imel ISSK Maribor svojo tradicionalno redu to obdaritvijo najlepših mask. Pri-jetno je bilo tudi drugod, v Narodnem do-

mu, pri Sokolu Maribor I, v Sokolskem domu na Pobrežju, pri

Zima na Sorškem polju

Vlak hiti čez ravno Sorško polje. Popotnik gleda iz toplega voza skozi nekoliko odmrzle roze zamrznjeno okno. Čez vso pokrajino, nad katero sneži, je pogrnjen bel prt. Kljub temu, da razen malih gozdičkov, kjer se pod snežno odejo šibijo vitka stebela dolgovetnih brez in temno zelenih smrek ni nobenega pravega skrališča za divjad, ni opaziti življenja. Se celo pri samujočih črnih kupih gnoj, ni videti ne sivih in ne črnih vran. Vlak hiti dalje. Tam, blizu praznega kozolca na sanjajoči nivi so se pojavile tri temne pike. Čim bliže prihaja vlak tem bolj se izoblikujejo v ptice. Ko jim vlak privozi vstric, popotnik spozna tri jerebice. Zalostno čepa na bel, mrzlem mrtvaškem prtu. Popotnik se zamisli, kako je bilo na polju nekoč. Kadar koli se je vozil čez to lepo Sorško polje, je gledal skozi okno. Koliko je bilo življenja. Na polju so bili kmetje z živino, nad poljem so plavale ptice. Jerebice pa so bile skrite v zeleni, v zlatorumeni, v belozeleni in končno v rjavi odeji. Zdalj ko pokriva prirado bel mrtvaški prt, čepa zalostno in prestrašeno in prosijo hrane. Saj je ni divjadi, ki bi bila tako odvsná od človeka, kakor je jerebica! Ko je pomlad zagnala rahla zelena odeja, vsa pretekla s pisanim cvetjem, široko Sorško polje, je bil za naše ljubke poljske kokoške pravi raj. Imele so udobna skrališča v zelenih njivah in na pisanih tratah. Malo so stekle pred tistimi, ki je hotel motiti njihovo idilično življenje, pa so bile že v varnem objemu matere prirode. Priroda pa jim je preskrbela tudi hrano. Med travo in mladim žitom je bilo polno mršca in polvev. Pridno so obirale in čistile polje. Kmalu je bilo najti že kako seme pleva. Posebno pa so jim tekline mlade travice in mlada sočna zelena. Ni se poznala škoda, ker je polje veliko in široko. Korist od njihovega žitja je bila veliko večja kakor pa škoda. Prav takrat, ko se je prebujalo novo življenje v jajčecih jerebice, pa je prišla prva nevarnost za jerebičji rod. Na polje je prišel kosec in odgnal nad marsikaterim jerebičjim gnezdom rahlo, zeleno, s cvetjem prekrano odejo. V marsikaterem primeru je bila valeča mati ranjena od kose, ali pa je skrbni materi, ki je do zadnjega čepela na gnezdu, hoteli prikriti svoj bodoči rod s krili, odletela, prav tako kakor cvetlič, drobna glavica. Odgnjena se močno začela jajčeca so postala plen vran in srak. Srečno so izvalile tiste jerebice, ki so si izbrale za gnezdišče žitno njivo. Srečna mati jerebica, ki je vodila, včasih celo blizu dvajset kljunčkov broječo družinico z zlatorumenim polju. To je bil pravi raj na zemlji. Vsega je bilo v izobilju. Idilično življenje jerebice je konec poljske zopet motil človek. Na polje je prišel lovec. Marsikatera družinica je izginila s polja, v največ primerih pa sta izkušena voditelja vsaj nekaj članov družinice spretno odvedla v varno zavetje. Največkrat so se poskrile v njivi cvetoče, močno dehteče ajde. Na polju je bilo vzdržljivo, dokler niso priče frčati vpravi iz tistega neba, s katerega je prijetno gredo poleti in jeseni jerebičji rod zlato sonce, bele, mrzle munice. Munice so se zgoštile in zelenkasto rjavo jesensko odejo nadomešča bel, mrzel mrtvaški prt.

Ob progi že zopet čepa jerebica. Ko se jim bliža vlak, se dvignejo in odfrče pod bližnji kozolec. Tam bodo prenočile. Tesno se stisnejo, tako da je videti v snegu samo velika temna kepa. Na polje lega mrak. Vlak je odhropel. V zvniku v Črngrobu se zaziblje veliki zvon. Večerna pesem se razlega čez polje in utone tam daleč ob Savi v večernem, meglenem mraku. Z mrakom se prične drugo, nočno življenje.

Rdečerjavi ropar, ki se je čez dan prikrival v brezovem gaju, stopi na polje. Zdalj je varen. Sede in razmislija, kje bi naj bila noč večerja. »Snoči je bilo slabo, danes popoldne je bilo prazno. Kaj bo noč?« Miši so skrivne, zajci se ne slede, ker nečejo izdati skrališča. Dvorišča so zaprta!

»Zelodec pa kruli in kruli: »Kaj bo noč?«

»Te vjem, te vjem! rezko zajekne v večerni mrak. Lisjak dvigne glavo in zamrmra: »Kaj boš vjedel, si še večji revež kakor jaz!« Nad lisjakom je neslišno, kakor duh splavala sova.

Lisjak oprezno leze proti kozolcu. V mehko, svilnato dlako se natresejo drobni snežni kristali. Skozi kozolec, med praznimi sivimi latami diha zima svoj oster dih. Lisjak postoji in prisluškuje. Morda pa se bo le zablisk lisjakovim ušesom tako prijetno mišljeno cviljenje...

Kar pa prekine pušobno tišino obupen vek. Lisjak obrne glavo in suče uhlje. Divja zavist mu zaigra po vsem životu »Vrag! Opravi! je boljše kakor jaz!« In že zopet obupen krič, toda slabši kakor prej »Ga je že zadavil! Kje neki ga je iztknil?«

Ropar se dvigne in hiti, da izropa sosedu roparju zajca. Kar pa obstane kakor bi okamenel pred črno kepo Skok Perje frči. Beli ostrbi zobje držijo dve glavici in eno krilo. Dve jerebici sta mrtvi na mah, ena se izpulji. Nekaj časa bega po temi, nato pa pade utrjena v sneg. Ker je jerebica sama in izmučena, jo hudo zebe. Težko čaka jutro. Proti jutru se zjasni. Storžič zopet enkrat, po več meglenih dnevih, žari v zlati jutrnji zarji. Nad belim prtom, ki pokriva Sorško polje, plava vsa prezeljena gladna vrana. Od veselja se zadere. Za danes je preskrbljena. Na krilih ranjena jerebica, ki se je bila ponoči rešila iz lisičjega zobovja, umira v trdih udarcih močnega vranjega kljuna.

Tri trope jerebice so se srečno zbrale in v hudih dnevih tudi spoznaleme na krmišču za vasjo. Ne godi se jim slabo, ne manjka jim suhe in tudi ne sveže hrane. Vran je malo. Pred tistimi pa, ki so se ostale, jih čuva gost trnjev grm. Vsak dan prihaja človek. Nosi sicer puško, toda ne strelja. Nekoč je počil, toda ne po jerebi-

Zagreško »Dečje carstvo« je gostovalo z dečjo igro »Pri treh mladenkah«

Popoln uspeh malih hrvatskih igralčkov, pevčkov in plesalčkov v naši operi 2. t. m. dopoldne

V Ljubljani, 3. februarja. Kdor koli je imel srečno misel, da je povabil Dečje carstvo, gledališče otrok, iz Zagreba v Ljubljano, je storil koristno, nacionalno delo. Nudil je s hrvatsko dečjo igro slovenskim otrokom izreden užitek, hrvatska deca, ki je pela, plesala in igrala, pa je nedvomno imela največjo radost in zadoščenje, da je našla pri slovenski deci tako tople odmeve in tako velik uspeh.

Nabito polno operno gledališče po vseh prostorih, se dvoje rezervnih vrst stolov v prtljuju in po ložah kar po deset in petnajst gledalcev je izražalo že površnemu pogledu nenavadno veliko zanimanje slovenske dece in vobče slovenske družine za nadarjeno, pogumno in ljubeznivo hrvatsko otroško gledališče. Če si pa opazoval še obraze, oči, mimiko, gestikulacijo in vzklake naših malih slovenskih gledalcev, si videl, da je bilo tudi notranje doživljanje globoko in močno. Naša deca je brez težave razumela hrvatske sestrice in bratce ter sledila dogodkom, spvom in govorici na odru z napeto pozornostjo, pa tudi z uživanjem, kakor bi gledalo domačo igro.

Zagreško »Dečje carstvo« je nastopilo z osebjem nad 50 otrok, igralcev, glasbenikov in drugih pomožnih faktorjev v krasni, vseskozi veleokusni garderobi ter z vsemi rekviziti. In nudilo nam je odlično pripravljeno predstavo. Mladen širila je predelal znano dunajsko, tudi pri nas dobro znano biografsko opereto »Pri treh mladenkah« za mladino v pravilico in dal vsebinski primeren etično vzgojni značaj.

Tukaj so tri mladenke (prav za prav male deklice), hčerke grofice, dobre, blage matere. Ali hčerka Bojana je zločesta in ošabna odklanja Bosiljko, hčerko bednega učitelja plesa. Bojana se upre celo materini želji in ne popusti v svoji trmasti oholosti niti na prigovarjanje same kraljice. Zato jo Zeleni Neču (demon) odvede v sužnost. A prav plemeniti Bosiljka reši Bojano, ki se je spokorila in spoznala, da so včasih reveži najbolj plemeniti in da ni med bogataši in siromaki v nesreči nobene razlike.

Igra v štirih dejanjih je prav spretno povezana z znano prisrčno Schubertovo glasbo, ki nudi obilje prilik za soliste, za duete, tercete, kvartete in zmore, pa tudi za razne plesne in rajanje. Vsa zasluga za lepo predstavo gre režiserju g. Titu Strojziju, ki je z vztrajnostjo in spretnostjo uvečeval in ukrotil živo srebro tolikih individualitet, dalje dirigentu Josipu Široli, ki je krepko in previdno vodil svoje male pevce in orkester, ter koreografiji Merc. Goritz-Pavličević, ki je naučila in vodila premnogo plesov s tolikim uspehom. Posebej je zmore prav dobro postavil profesor Rajčič.

Kajpak se je tudi talentirani deci tu pa tam zatuknila govorica in so se pojavile pavze ter je ta ali oni pozabil svoj glasček napeti do večje prodornosti. Ali vse to se je dogajalo celo prejšnji večer odraščalim igralcem pri »Lumpaciju Vagabundec«. Zato nas pri deci trenutno škripanje v tempu ni motilo, saj je bila celotna uprizoritev zelo zadovoljiva.

Oo pasmeznih poročati je nemogoče, saj ima »gra nič manj kakor 32 vlog brez dvorskih dam, plesalcev in plesalcev. Omeniti pa je vendarle treba malo, zelo nadarjeno igralko tople govorice in očitne inteligence Dario Gasteiger, ki je bila zelo simpatična Bosiljka, odlično, jasno in dosledno izrazilo Blankico Travinč, ki je zločesta Bojana

cah. Med strelom je omahnil sivi ropar, ki je najbolj nevaren jerebičjemu rodu. Tri dni po vrsti je priplaval in vsakokrat okoli polnočnega, ko so se jerebice, premražene od ostre zimske noči, grele v prijetnem opoldanskem soncu. Kakor kamen je bil treščil iz neba kragulj in vsakokrat je odnesel plen. Ko je prišel četrtič, je prejel plačilo.

Nekaj trop jerebice je že prikritih v gozdičkih, toda ne bo dolgo in tudi one bodo prisiljene zapustiti precej varna skrališča in se približati človeškim domovom. Naganja jih glad.

Pod kozolci pa stoje čudne mreže. V mrežah so nasute najrazličnejše jerebičje slaščice. Prestrašene jerebice v gozdičkih so se dvignile in priletele pod kozolec. Nekaj časa neupljivo motre nudene jim dobrih. Končno jih premaga glad. Ko je v mreži prva, ji slede še druge. Vratca so zaprta. Jerebice frfotajo, ko se jim približa človek. Toda ni pomoči. Odnese jih domov in zapre v prijetno veliko shrambo. Vsega imajo v izobilju kakor poleti na zelenem polju. One so rešene! Ko bo dahnila priroda prvi rahli pomladni dihanje in se porodi v njih srčecih ljubezen, bodo zopet proste. — a.

predstavljala prav realistično, kot plesalka se je posebno odlikovala graciozna Gorja Kastl z Vesno Ljubičič in kot srčkan slaščičar in še kot zajček se je dobro uveljavila Ljubica Burič. Josip Kilma bo še imeniten goslač.

Pa jih je še več, ki so se kar postavili. Za komiko je skrbel trapezotni maršal, M. Matošević, izvrsten tip je podajala Mica Žilcar s hisnico itd.

Seveda je bilo premnogo aplavza in ponavljanja posrečenih točk, pa cvetja in tudi osebne zahvale po zastopniku tukajšnjega društva Hrvatov. Skratka gostovanje se je obneslo v vsakem pogledu, zlasti pa v moralnem.

Fr. G.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Prekriti, izjave beseda Dtn 1.— davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8.— Dtn.

CONTINENTAL

na ugodne mesečne obroke.

Ivan Legat

Ljubljana, Prešernova 44

Maribor, Vetrinjska 30

Male oglase

»Slov. Narod«

sprejema upravo do 9. ure dopoldne

PRODAM

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8.— Dtn.

OREHOVA JEDRCA

nova, sortiran cvetlični med in medic dobiti najceneje v

MEDARNI

Ljubljana, Židovska ul. 6 2. L.

FIZOL ZA KUHO

dobite poceni pri

SEVER & KOMP.

Gospodstvska cesta 5

13. L.

Iz Celja

—c Na ljudskem vseučilišču bo predaval drevi ob 20. univ. prof. dr. Fran Mesmesel iz Ljubljane o slovenskih slikarjih Janezu in Juriju Šubicu. Predavanje bo do spremljale lepe skicirane slike, barvni fotografski posnetki najboljših del naših slavni slikarjev Šubicev.

—c Razmeje na delovnem trgu. Pri celjski borzi dela je bilo 1. t. m. v evidenci 849 brezposelnih (704 moški in 145 žensk) nasproti 736 (598 moški in 138 žensk) dne 20. januarja. Delo dobi 20 rudarjev v rudniku Ivanjici pri Uziški Požegi, po 1 krojač, pekar in hlapec, 16 kuharic, 12 kmečkih dekel, 6 služknj, 2 sobarici ter po 1 natakarica in postrežnica.

—c Umrl je v soboto popoldne po dolgem trpljenju v starosti 36 let celjski veletrgovec g. Gustav Stiger. Pogreb bo v torek ob 16. iz mrtvašnice na mešanem pokopališču v Celju. V petek je umrl v Medlogu pri Celju 80letni posestnik Maks Lilepovšek, v celjski bolnici pa je umrla 80letna občinska reva Helena Velerjeva s Studenca pri Veliki Pirešči.

—c Tri nesreče. V Gruškovcu pri Humu ob Sotli se je 15letni dlnar Avgust Jančin pri igranju s samokresom po nesreči obstrleli. Krogla ga je začela v levo roko. Na Lahomnem pri Laškem si je 76letna gospodinja M. Frececova doma pri padcu zlomila levo roko v zapestju. V Trbovljah si je 16letni krojaški vajenec Slavko Leskovšek pri padcu zlomil desno nogo nad kolonom. Ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnici.

—c Pustno rajanje za deco je priredilo na pustno nedeljo popoldne Sokolsko društvo Celje-matica v Narodnem domu. Rajanje se je udeležilo zelo mnogo dece v ljubljanskih maskah in tudi v »civilu«, galerijo pa so zasedli starši in drugo društvo. Ob zvokih domačega sokolskega orkestra se je razvil prešerno razpoloženje, katerem je deca vsa radostna prespevala nekaj lepih uric.

Iz Ptuja

Led je Dravi odtrgal več mlinov. Čim je nastopilo južnejše vreme, plavajo po Dravi večje plošče ledu, ki so zlasti nevarne lesenim mostovom in mlinom ob bregu. Tako je led v odseku Ormož—Ormož odtrgal velik mlin, last g. Zadravca iz Ormoža, ga gnalo po Dravi navzdol v smeri proti Varaždinu. V veliki nevarnosti je bil tudi leseni most pri Ormožu, kjer se je razbil mlin, ki ga je prav tako Drava nosila s seboj. Po Dravi so plavali še trije drugi mlini, ki pa so srečno prešli med kozami lesenega mostu. Veliki mlin, ki se je zagvoznil med mostnimi kozami, so odstranili po težkem napornem delu in tako rešili most. Na mostu samem ni dosti škode, pač ar imajo lastniki mlinov precej škode, ki jo cenijo na okroglo 100.000 din.

—c Še ena žrtve mraza. Nedaleč od škol pri Cirkovcih os ljudje našli na cesti zmrmženega in že mrtvega 80letnega preuzitkarja Ludvika Skriblerja. Domnevajo, da je starček na potu domov na cesti omagal.

LIPSKI POMLADNI SEJEM 1940.

od 3. — 8. marca

50% popusta na nemških izdelkih, znatni popusti v drugih državah.

Vsa pojasnila dajejo:

ZVANIČNI BIRO LAJPCIGSKOG SAJMA BEOGRAD Knez Mihajlova 33/L

Prijavite se pri zastopniku zaradi preskrbe brezplačnega vizuma najkasneje do 13. februarja 1940.

In častni zastopniki

Ing. G. TÖNNIES, Ljubljana, Tyrševa 33 — Telefon 27-62.

JOSIP BEZJAK — Maribor, Gosposka ul. 25. Telefon 20-97.

NARODNA TISKARNA LJUBLJANA

ČNAJJEVA 5

IZVRŠUJE VSE VRSTE TISKOVIN PREPROSTE IN NAJFINJEŠE

Najboljši vodnik po radijskem svetu je „NAŠ VAL“

sporedi evropskih postaj na vseh valovih, strokovni članki, roman, novela, novice z radijskega in televizijskega sveta, filmski pregled, nagradni natečaj, smešnice.

Izhaja vsak petek in je tudi lepo ilustriran! UPRAVA: Ljubljana, Knafjeva ulica 5. Mesečna naročnina samo 10.— dinarjev!

PREMOC KOKS - DRVA

nudi

I. POGAČNIK

BOHORICEVA 5 — TEL. 20-59

Postrežba brezplačna!

REDKA PRILOŽNOST

Zaradi preselitve napredaj lepo urejeno posestvo, enonadstropnica s 7 sobami, 6 postranskimi prostori, W. C., voda, elektrika, kanalizacija, 3 gospodarska poslopja, dvorišče, skalnata klet, lep vrt, poln sadnega drevja in svetil v Rajhenburgu, 2 minuti od kolodvora. Cena 120.000 din in njiva za dnt 20.000. Informacije pri Fr. Lesjaku v Rajhenburgu. 491

V BREZICAH prodam pritično enostanovanjsko hišo s krasnim vrtom tik kolodvora zaradi družinskih razmer. Točne podatke daje dr. Zdošek v Brezicah. 494

KUPIM

Beseda 50 par davek posebej. Najmanjši znesek 8.— Dtn.

RADIATORJE rabljene, pločevinaste, od 4 do 5 kv. m ploške po komadu, in pocinkane cevi 3/4 cole, kupim. Lavrič, Mengeš 135. 490

Inserirajte v „SLOV. NARODU“

Daniel Lesueur

Krinka ljubezni

Roman

Jose Escaladas je zašepetal svojemu tovarišu: To je flirtanje, ki se mi pa zdi to pot resno.

— Flirtanje! — je ponovil Plesguen, ki ga je ta beseda neprijetno zadela. — Morda razpletata svoj flirt zavoljo svojih otrok. Michelina in Herve sta določena drug za drugega. Njuna zaroka bo kmalu razglašena in sicer pred vso družbo.

— Oho, — se je začudil drugi, — da se ta dva ljubita, o tem ni dvoma. Mislim pa, da niti roditelja še nista spregovorila zadnje besede. Kar poglejte ju. Mar nista lep par?

Ze tretjič sta se gospodar in njegova spremljevalka približala kramlajočima. Električna luč je povsem razsvetlila Renaudov obraz in postavlo. Bilo je res: takoj na prvi pogled ni bilo mogoče dvomiti, da je to n e k d o. Njegova sloka in prožna postava s širokimi rameni se je odražala izpod njegove obleke z elegantno svežostjo. Bil je zgodovaj, da so se

osiveli lasje. Njegovi lepo zavijanih kostanjevi brki so lepo zaključevali poteze njegovega obličja z visokim čelom in nežnimi lici. Te poteze so doprinala le vtisu močnejše energije, izražene v vsej njegovi postavi.

Poteze njegovega obraza, izražajoče železno voljo, bi bile morda kazale na hladnega človeka, da ni bilo zapeljivo žarečega pogleda oči. Tudi tu na tem veselja in razigranosti polnem večeru se je videjo, kolika moč se širi iz teh zenic, ki so se zdele zdaj nejasne, temnega odtenka. Celo se ni dalo opisati, bilo je ponosno in obenem mikavno. Skratka, v tem možu je bilo mnogo čarov, s katerimi je vplival že na marsikatero bitje od najbolj robatih in neizobraženih do najdelikatnejših in najglobljih ženskih duš, duš moderne civilizacije.

— In vendar ima moj lepi bratranec že pet križev na ramah, — je dejal Marc, na katerega je tudi vplivala ta trajna mladostnost starejšega moža.

— Da nima hčere, ali bi postali vi njegov dedič?

— Je vprašal drugi mož.

— Seveda, — je odgovoril zastopnik mlajše veje.

Njegov odgovor je izzvenel brez prizvoka bahavosti ali obžalovanja. In vendar je bil siromah. A tudi on je imel hčerko, svojo ljubljeno Françoise. Nji na ljubo bi si bil želel knežjega sijaja, s kakršnim se je lahko ponašala glava rodu. Toda Marc je imel dušo pravega plemiča. Na dnu svojega srca in s svojimi usti je izražal do bogastva tisti delikatni občutek, ki ni niti začnivanje, niti brezbriz-

nost, temveč nekakšen občutek ponosne nepristnosti.

Sicer je pa v njegovem sedanjem pogovoru prevladovala očitna rezerviranost in zgolj iz vlnudnosti je izmenjal nekaj besed s svojim tovarišem. Le-ta pa menda ni izgovoril nobene besede brez gotovega tajnega namena. Pri tem je obenem proučeval nežni, toda malo zgovorni obraz markiza de Valcor-Plesguen. Meril ga je sicer s plahimi, toda ostrimi pogledi, kakor da mu gre bolj za to, da spozna njegov značaj, kakor je hotel sam priznati.

Moža, ki so ju vezali doslej slučajni stiki družabne vlnudnosti, sta bila poprej malokdaj skupaj. Marc ni videl v Joseu Escaladasu nič drugega, nego uslužbenca, skoraj bi rekel prisiljenika svojega bratranca. Odkar je bil pripeljal markiz tega moža s seboj z njegovih prvih ekspedicij, je ostal Escaladas priklenjen k njegovi usodi in njegovim veleposestvom, ne da bi kdo točno vedel, s kakšno pravico, ne da bi kdo vedel, kakšne usluge bi mogel storiti svojemu prizanesljivemu gospodarju.

Nikoli ni de Plesguen simpatiziral s španskim meščancem. Ta rezerviranost se je izpremenila pri de Plesguenu v nezaupanje, odkar se je Escaladas, ki je bil dve leti ravnatelj ene izmed tvornic kavčuka, ustanovljenih po Renaudu na ameriškem ozemlju, nenadoma vrnil v Evropo.

Po povratek, navidez posledica zdravstvenih razlogov, je pomenil veliko spremembo v Bolivičevem vedenju in življenju. Marc se je vpraševal, kako je mogoče, da ta izprememba ne vzmernirja Renauda

in kako more še vedno smatrati tako sumljivega človeka za tovariša, skoraj bi rekli za svojega intimnega prijatelja. V tistem trenutku sta napravila sarkazem Escaladasovega glasu, ko je govoril o svojem dobrotniku in oster, prodoren izraz njegovih temnih, žarečih oči, na Plesguena vtis, ki bi bil postal naravnost neznošen, če bi bil trajal delj časa.

Kar je vrgel cigaro proč, rekoč: Oprostite, vračam se v salon. Moja hči nima več matere, da bi jo spremljala z očmi, kadar pleše. In moje dragica se nikoli polno ne zabava, če ne vidi kje v kotu starega obraza svojega očeta.

Escaladas je odprl usta, da bi ugovarjal izrazu »star obraz«, izgovorjenemu iz pretirane skromnosti. Ni pa imel kaj spregovoriti in tudi Marc ni imel kdaj oditi z vrta.

Nepričakovan prizor ju je priklenil na kraj, kjer sta bila, na kotichek za grmovjem, kjer ju v senci nihče ni mogel videti.

V naslednjem trenutku sta stopila v jasno razsvetljen krog Renaud de Valcor in gospa de Ferneuse.

Elegantna in resna sta z zamolklim glasom nadaljevala svoj pogovor, ki njegove vsebine ni izdala nobena kretnja in nobena glasnejše izgovorjena beseda.

Ali sta govorila o družabnih vsakdanjostih? Ali sta govorila iskreno o svojih križih in težavah? O svojih čustvih ali pa o čem še globljem? Kdo bi bil mogel odgovoriti na to vprašanje?